

SZAKDOLGOZAT

Ragó Veronika

2022

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

Erdőtelek Községi Önkormányzat
gazdálkodásának elemzése

Konzulens

Dr. Tóth Eszter Ilona

egyetemi docens

Készítette

Ragó Veronika

pénzügy és számvitel szak

levelező tagozat

2022

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	1
1. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ALRENDSZERE	2
1.1. Az államháztartás bemutatása	2
1.2. Az államháztartás gazdálkodása.....	3
2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ALRENDSZERE	5
2.1. Önkormányzatok típusai.....	5
2.2. Az önkormányzatok gazdálkodása.....	5
2.2.1. Az önkormányzat bevételei.....	7
2.2.2. Az önkormányzat kiadásai.....	10
3. ERDŐTELEK ÉS AZ ÖNKORMÁNYZAT BEMUTATÁSA	12
3.1. Erdőtelek község bemutatása	12
3.2. Erdőtelek Községi Önkormányzat szervezeti felépítése	14
3.3. Erdőtelek Község Önkormányzatának működése	15
4. ERDŐTELEK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSÁNAK ELEMZÉSE	17
4.1. Az önkormányzat bevételeinek alakulása	18
4.2. Az önkormányzat kiadásainak alakulása.....	23
4.3. Az önkormányzat vagyonának alakulása	25
5. ERDŐTELEK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT VAGYONI ÉS PÉNZÜGYI HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE.....	29
5.1. A mérleg eszköz oldalának elemzése.....	30
5.1.1. A mérleg befektetett eszközeinek elemzése	31
5.1.2. A mérleg forgóeszközeinek elemzése.....	34
5.2. A mérleg forrás oldalának elemzése	35
5.2.1. Saját tőke elemzése	37
5.2.2. Kötelezettségek elemzése	38
6. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK	41
7. ÖSSZEFOGLALÁS.....	43

8. IRODALOMJEGYZÉK.....	44
9. TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE	47
10. NYILATKOZATOK.....	48
11. MELLÉKLETEK.....	50

BEVEZETÉS

Szakedolgozatomban Erdőtelek Község Önkormányzatának 2019-2021. év közötti gazdálkodását fogom elemezni. Többféle összehasonlítást is el fogok végezni, mely tükrözi, hogyan is alakult ebben az időszakban a gazdálkodás egésze, a további működés.

Témaválasztásom egyik fő oka, hogy születésem óta Erdőtelken élek, ezért egészen tizenéves korom óta figyelemmel kísérem a települést és önkormányzatának működését. Másodsorban több mint hat éve az önkormányzat egyik intézményénél, az Erdőtelki Polgármesteri Hivatalnál dolgozom.

A Polgármesteri Hivatalban a gazdálkodási osztály foglalkozik az önkormányzat – és valamennyi intézménye – gazdálkodásának vezetésével. Pénzügyi-ügyintézőként a gazdálkodás egészére rálátásom van.

Az elmúlt néhány évben számos olyan dolog történt körülöttünk, mely révén alaposan megváltozott az életünk. Az egyik ilyen – jelenleg is fennálló probléma – a koronavírus járvány. Országos szintű korlátozásokra volt szükség a vírus terjedésének fékezése érdekében.

A költségvetés-tervezése lényegesen nehezebbé vált ebben az időszakban, hiszen a bizonytalanság / előre nem láthatóság miatt a kormány folyamatos új intézkedéseket vezetett be, melyek hatással voltak az önkormányzat gazdálkodására.

Valamennyi intézkedésnek eleget téve önkormányzatunk mindent megtett annak érdekében, hogy a kormány intézkedései célravezetőek legyenek, a lakosság érdekeit szolgálják. Ezen tényezőket is figyelembe véve fogom elemezni az önkormányzat gazdálkodásának egészét.

A szakedolgozatom két fő részre tagolódik. Az első részben általánosságban mutatom be az államháztartást és az önkormányzatokat – valamint a közöttük lévő kapcsolatot. A dolgozatom második felében az általam választott konkrét önkormányzat – Erdőtelek Községi Önkormányzat – gazdálkodását fogom vizsgálni a 2019-2021. közötti időszakban. A bevételek és kiadások alakulása mellett a mérlegek, illetve az önkormányzati vagyon alapján kívánok átfogó képet nyújtani a település önkormányzatának, vagyonának, gazdálkodásának alakulásáról.

1. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ALRENDSZERE

Az államháztartás egy többlépcsős rendszer, mely szigorú szabályok szerint működik. Az önkormányzatok az államháztartás részét képezik, szoros kapcsolatban állnak egymással.

1.1. Az államháztartás bemutatása

Az államháztartás teljes egészéről a **2011. évi CXCV. törvény** rendelkezik.

Az államháztartás fogalma, feladatai

Az államháztartás fogalma: olyan mérleg, illetve szabályrendszer mely egyaránt tartalmazza a központi és helyi kormányzat bevételeit és kiadásait. Ezt nevezzük az államháztartás rendszerének. (GYÖRFFI és VIGVÁRI 2009)

Legfőbb feladata, az *allokációs* feladat; mely révén a bevételeket beszedi, majd azt szétosztja kiadásai fedezeteként. Ezt a szétosztást nevezzük *újrafelosztásnak*.

További feladatai:

- egyensúly fenntartása,
- jogi keretek kialakítása,
- önfenntartás.

Közfeladat ellátása: az állam látja el mindazokat a feladatokat, amelyeket a gazdaság többi szereplői nem képesek ellátni. (<https://2010-2014.kormany.hu/hu/mo/a-koltsegvetes> 2022)

Az államháztartás szervezeti felépítése

2010. január 1-jét megelőzően az államháztartás alrendszere a következőképpen épült fel:

1. központi költségvetés,
2. társadalombiztosítási költségvetés,
3. elkülönített pénzügyi alapok mérlege,
4. helyi önkormányzatok gazdálkodása (mérlege). (LENTNER 2021)

2010. január 1-jétől az államháztartási rendszer átalakult, azóta két alrendszerre tagolódik:

1. központi alrendszer,
2. önkormányzati alrendszer.

Az 1. táblázatban a jelenlegi államháztartási rendszer felépítését szemléltetem.

1. táblázat **Az államháztartás alrendszerei**

Központi		Önkormányzati	
1.	Állam	1.	Helyi önkormányzat
2.	Központi költségvetési szerv	2.	Helyi nemzetiségi önkormányzat és az országos nemzetiségi önkormányzat
3.	Törvény által ide sorolt köztestület	3.	Mötv. és Njt. által létrehozott társulás, valamint a területfejlesztési önkormányzati társulás
4.	E köztestület által irányított költségvetési szerv	4.	Térségi fejlesztési tanács
		5.	Előzőek által irányított költségvetési szerv

Forrás: FARKAS 2018

2010. január 1-jétől az államháztartásnak két alrendszere működik. A két alrendszer további szervekre bontható. Szakdolgozatomban az önkormányzati alrendszerbe tartozó Erdőtelek Községi Önkormányzatot és az általa irányított költségvetési szervek gazdálkodását vizsgálom.

1.2. Az államháztartás gazdálkodása

Az állam kiadásai fedezetül bevételei szolgálnak. A kormány weboldaláról széleskörű tájékoztatót kapunk arról, hogy az állam milyen bevételekkel és kiadásokkal rendelkezik. A bevételeket tekintve megkülönböztetünk végleges, más néven vissza nem térülő bevételeket, és átmeneti, visszatérülő bevételeket.

Végleges (vissza nem térülő bevételek):

- adók,
- vámok,
- illetékek,
- járulékok,

- hozzájárulások,
- bírságok.

Átmeneti (visszatérülő bevételek):

- kölcsönök (belső/külföldi),
- egyéb pénzigények (pl. állampapírok). (FARKAS 2018)

Ahogy az már korábban említésre került, az állam feladata azoknak a közfeladatoknak az ellátása, melyet a gazdaság más szereplője nem tud ellátni. Ez alapján a kiadásai között a következők szerepelnek:

- szociális ellátás,
- egészségügyi ellátás,
- kultúra, oktatás,
- honvédelem,
- rendbiztonság,
- jogbiztonság.

Ezen kiadások az állami kiadások közé tartoznak.

Ezekon kívüli egyéb kiadásai is vannak az államnak, melyek a következők:

- az általa irányított gazdálkodási szervezetek támogatása,
- nemzetközi kapcsolatok kiadásai,
- adósságszolgálat. (LENTNER 2021)

A bevételek és kiadások szemben állítására használt mérőszám az egyenleg. Ennek háromféle típusa lehet.

Amennyiben a bevételek megegyeznek a kiadásokkal, az egyenleg 0, azaz nullszaldó.

Ha a bevételek meghaladják a kiadásokat, az egyenleg pozitív, többletről beszélünk melyet szufficitnek nevezünk.

Ha a kiadások haladják meg a bevételeket, az egyenleg negatív, vagyis deficitről beszélünk.

(https://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=435&Itemid=183&hitcount=0 2022)

2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ALRENDSZERE

A település lakosságának joga van a helyi önkormányzáshoz. A választópolgárok választott képviselőikön keresztül gyakorolhatják a jogaikat. (NOVOTNIK és VARGA 1998)

A 2011. évi CLXXXIX. törvény úgy határoz, hogy a községi önkormányzat köteles ellátni azokat a törvény által meghatározott feladatokat, amelyek szolgálják a lakosság alapvető létfeltételeit és a hozzájuk kapcsolódó közszolgáltatások igénybevételeének lehetőségét.

Az önkormányzatnak kötelessége a törvény által meghatározott kötelező feladatait ellátni, emellett önként vállalt feladatok ellátását is teljesíti.

2.1. Önkormányzatok típusai

1. Települési önkormányzatok:

- községi önkormányzat,
- nagyközségi önkormányzat,
- járásszékhely városi, városi önkormányzat,
- megyei jogú város települési önkormányzat. (LENTNER 2019)

2. A főváros és kerületei (speciális kétszintű rendszer)

A fővárosi önkormányzatot a főpolgármester vezeti, képviselő testülete a közgyűlés, helyileg a főpolgármesteri hivatalban található (Budapesten.) Felügyeli a kerületi önkormányzatokat, valamint ellátja feladatait.

A főváros kerületeinek élén egy-egy polgármester található, azok települési önkormányzatként működnek. (LENTNER 2019)

3. Megyei önkormányzat

27. § (1) A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A megyei önkormányzat képviselő-testülete a közgyűlés.

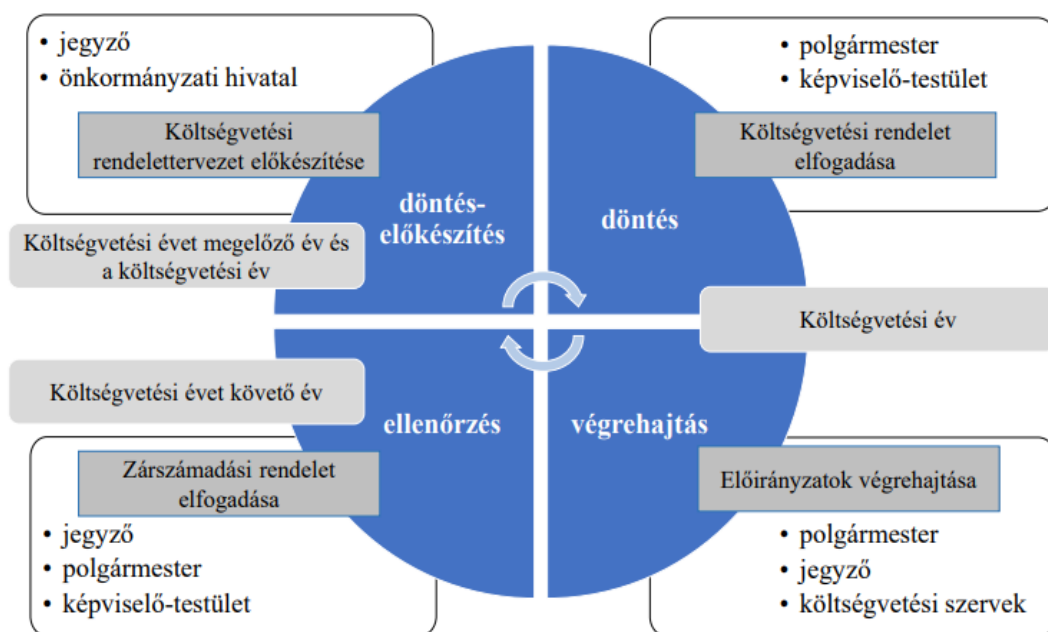
2.2. Az önkormányzatok gazdálkodása

Az önkormányzat gazdálkodását az éves költségvetés alapján végzi. (ATKÁRI 2010)

Az önkormányzat költségvetését tekintve az államháztartási költségvetés része, viszont attól elkülönül, csupán támogatásokkal kapcsolódik hozzá.

A költségvetés négy részre tagolódik. Ezek sorban: előkészítés, elfogadás, végrehajtás és ellenőrzés. (LENTNER 2021)

Az 1. ábrán a költségvetési ciklus látható.

1. ábra A költségvetés ciklus

Forrás: LENTNER 2021

Az éves költségvetési rendelet-tervezetet a jegyző készíti el tárgyév február 15-éig. Ez a döntés előkészítés szakasza. A tervezetet a polgármester nyújtja be a képviselő-testületnek. Ez a végső határidő a költségvetés elfogadására. Az önkormányzat gazdálkodásáért a képviselő-testület a felelős. A költségvetés-tervezet elfogadása, ezáltal a döntés is a képviselő-testület feladata. Az elfogadott költségvetésről rendelet készül. A végrehajtás az önkormányzat és annak költségvetési szerveinek feladata. A polgármester felelőssége, hogy a gazdálkodás szabályos legyen. Ez a bevételek beszedésnek és a kiadások teljesítésének a szakasza. (<https://www.penzugyiszemle.hu/hu/hirek/helyi-onkormanyzatok-kockazata-es-a-fizetesi-szamlavezeto-kivalasztasa> 2022)

A végrehajtás ellenőrzése a tárgyévet követő évben történik, amikor is a jegyző által elkészített zárszámadási rendelet-tervezetet a polgármester elfogadásra benyújtja a képviselő-testületnek. Elfogadást követően zárszámadási-rendelet készül, melynek határideje a tárgyévet követő év ötödik hónapjának utolsó napja, tehát május 31.

A fontos határidők a kormányhivatal weboldalán is elérhetőek, letölthetők.

Ahogy a központi költségvetésnek is, az önkormányzatnak is éves költségvetése van. Az önkormányzat köteles a kötelező feladatait a költségvetéséből kigazdálkodni. Önként vállalt feladatai is lehetnek, ezek szintén a költségvetés terhére kerülnek kifizetésre. Fontos kiemelni, hogy önként vállalt feladatot csak abban az esetben láthat el az önkormányzat – azon túl, hogy a költségvetés megengedi azt – hogyha az nem veszélyezteti a kötelező feladatait. (FARKAS 2018)

A különböző feladatok ellátásához szükséges bevételeket és kiadásokat a költségvetési rendeletnek elkülönülten – tételesen – kell tartalmaznia.

Fejlesztési tervben kell szerepeltetni a képviselő-testület olyan fejlesztési célkitűzésit is, mely a település javát szolgálják, és a képviselői-ciklus végéig vagy azon túlmenően megvalósíthatók. Ezt a tervet az alakuló üléstől számítva hat hónapon belül kell elfogadni. Abban az esetben, ha előző időszokról túlnyúlóan van fejlesztési terv, először azt felül kell vizsgálni, majd módosítani vagy kiegészíteni legalább a választási ciklus végéig.

A költségvetés alapja az előző évi teljesítésen alapszik, azaz a tárgyévet megelőző év bevételei, illetve kiadásai alapján kell az adott évi költségvetést elkészíteni. (FARKAS 2018)

A költségvetés tervezésénél számos olyan szempont van, mely törvény alapján meghatározott, azon az önkormányzat nem változtathat. Az egyik ilyen követelmény az, hogy nem tartalmazhat működési hiányt.

A gazdálkodás egyik legfontosabb egysége az államtól kapott normatív támogatás. Ez minden hónapban kiutalásra kerül az önkormányzatok részére. Különféle szankciók eredményeképpen viszont az állam megvonhatja – vagy lecsökkentheti – ennek a finanszírozási formának a mértékét. Ilyen szankció következhet be például a következő okok miatt:

- tárgyévre vonatkozóan az adott önkormányzatnak nincs elfogadott költségvetése,
- tárgyévet megelőző évre nincs elfogadott zárszámadása,
- nem készít beszámolót.

2.2.1. Az önkormányzat bevételei

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a következőképpen rendelkezik: *A helyi önkormányzat a feladatai ellátásának feltételeit saját bevételeiből, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, valamint központi költségvetési támogatásból teremti meg.*

E törvény értelmében megkülönböztetünk költségvetési és finanszírozási bevételeket. A továbbiakban bemutatásra kerül, hogy ezen bevételek alá milyen bevételek tartoznak:

1. Saját bevételek:

- helyi adók,
- illeték,
- bírságok,
- saját tevékenység után kapott osztalék, kamat és bérleti díj.

A költségvetési bevételek legnagyobb részét a helyi adók teszik ki. A településnek joga van helyi adót kivetni, mely feladat a képviselő-testületre hárul. A helyi adók rendszere központi irányítás alatt áll, mely némi korlátozást jelent. A korlátozás kiterjed az adó alanyára, mértékére. Meghatározhatók különböző adómentességek, illetve az adóknak felső határa is van. (FARKAS 2018)

A helyi adók csoportosítása a következő:

- vagyoni típusú adók:
 - építményadó,
 - telekadó.
- kommunális jellegű adók:
 - magánszemélyek kommunális adója,
 - idegenforgalmi adó.
- helyi iparűzési adó.

Az adókivetés számos dologgal áll összefüggésben, többek között a lakosság összetételével, jövedelmével, és a munkanélküliségi-rátával. Azoknak az önkormányzatoknak, ahol alacsony a jövedelemszint, nem érdemes kivetni magánszemélyekre vonatkozó adókat. Településünkön sok a hátrányos helyzetű, ezért vagyoni típusú adókivetésre nem kerül sor. A legtöbb településen az iparűzési adóból származó bevétel teszi ki az adóbevételek többségét. Ez kizárólag a vállalkozásokra vethető ki. Az adó alapja a településen ideiglenes vagy állandó jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Mértéke maximum 2%.

A helyi iparűzési adó kiszámítása a következőképpen történik:

Nettó árbevétel

- Eladott áruk beszerzési értéke
- Alvállalkozói teljesítés értéke
- Anyagköltség
- Alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés értéke
- = Iparüzési adóalap

× Településen alkalmazott adómérték (maximum 2%)

= Iparüzési adó

(<https://konyvelescentrum.hu/adok-es-jarulekok-kozterhek/iparuzesi-ado/>)

2. Átvett pénzeszközök

Ide tartozik az önkormányzat által kivetett környezetvédelmi bírság, a műemlékvédelmi bírság, a vadászati jog után járó bevétel és az önkormányzat egyéb bevételei.

3. Átengedett központi adók

A központi költségvetés által beszedett, a magánszemélyek jövedelemadójából befolyt bevételeinek egy meghatározott része tartozik ide, illetve az egyéb megosztott adók.

4. Normatív költségvetési bevételek

Az országgyűlés településenként eltérő meghatározott összeggel támogatja az önkormányzatokat, melyek jogosultak normatív támogatás igénybevételére. Ez az összege lakosságszám, intézményi ellátotti létszám valamint különféle egyéb mutatók alapján kerül kiszámításra. (DARÁZS 2008)

5. Céltámogatás

Valamennyi önkormányzat jogosult társadalmi céllal összefüggő támogatására. Ezek a célok törvényben vannak rögzítve, típusuk és mértékük is előre meghatározott. A folyósított összeg csak az adott céllal kapcsolatos kifizetésekre használható fel.

6. Egyéb támogatások

Abban az esetben, ha egy önkormányzat önhibáján kívül kerül hátrányos helyzetbe, és az veszélyezteteti működőképességét, az országgyűlés kiegészítő állami támogatást nyújthat. Ennek mértékéről és feltételeiről az állami költségvetési törvényben születik döntés.

(https://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=2518:40tetel&Itemid=398)

2.2.2. Az önkormányzat kiadásai

A kiadásokat hat fő csoportba sorolhatjuk:

1. a kötelező és önként vállalt feladatok ellátásának kiadásai. Önkormányzatonként eltérő lehet, hogy mik a kötelező és mik az önként vállalt feladatok. A kiadásokat úgy kell tervezni, hogy a kötelező feladatok ellátása ne legyen veszélyeztetve.
2. az önkormányzati hivatal és más önkormányzati költségvetési szerv működési kiadásai. Ide tartozik a polgármesteri hivatal, valamint az önkormányzat összes intézményének működési költsége.
3. az önkormányzati képviselőkkel kapcsolatos kiadások.
4. beruházásokkal és felújításokkal kapcsolatos kiadások.
5. az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos kiadások.
6. a helyi önkormányzat adósságával kapcsolatos kiadások.

Önkormányzatok költségvetése

Az önkormányzatok gazdálkodása a költségvetés alapján működik. Az elfogadott költségvetést a költségvetési rendelet tartalmazza. (<https://gyongyos.hu/az-onkormanyzatok-koltsegveteserol-egyszeruen/>) Ebben a rendeletben az önkormányzat és valamennyi intézményének költségvetése is beleépül. A költségvetés egyfajta pénzügyi terv, mely tartalmazza a feladatok ellátásához szükséges várható bevételeket és kiadásokat. A tervezetet előirányzatnak nevezzük.

A költségvetés tartalmazza az önkormányzat, valamint az önkormányzat további költségvetési szerveinek létszámát, a költségvetés egyenlegét, amennyiben rendelkezésre áll az előző évi költségvetési maradvány összegét, illetve a finanszírozási bevételeket és kiadásokat egyaránt.(LENTNER 2019

A költségvetés tervezése során fontos betartani a sorrendet. Először mindig a bevételeket kell megtervezni, hiszen a kiadások fedezeteként a bevételek szolgálnak. Ezeket a bevételeket bevételi-előirányzatként kell szerepeltetni. Amennyiben ez megtörtént, utána tervezhetők a kiadások.

A kiadások köre az előző évi teljesített kiadások és a tárgyévi fejlesztések, gazdasági előrejelzések alapján tervezendő. A kiadások a bevételekhez hasonlóan előirányzatként – kiadási előirányzatként rögzítendő.

A tervezés és a teljesítés között év közben eltérések alakulhatnak ki. Ebben az esetben előirányzat-módosításra van szükség. Törekedni kell a költségvetési egyensúly elérésére, ezért a két előirányzat főösszegét össze kell hasonlítani. (FARKAS 2018)

3. ERDŐTELEK ÉS AZ ÖNKORMÉNYZAT BEMUTATÁSA

A fejezetben Erdőtelek községet, valamint az Erdőtelki Önkormányzatot mutatom be.

3.1. Erdőtelek község bemutatása

Erdőtelek Heves megye déli részén, a Hevesi Járásban található nagyközség. Szomszédos települések Kál és Tenk. A legközelebbi város Heves városa.

A település lakossága 3359 fő.

Infrastruktúrát tekintve jól ellátott község. Erdőtelken vasúti vonal halad át. Az M3-as autópályától 5 km-re található a település, mely kiemelt jelentőséggel bír amiatt, hogy a nemrégiben épült iparterület vonzó a nagyvállalatok számára a könnyű (autópályás) megközelíthetőség miatt.

Az iparterület kialakítása pályázati pénzből valósult meg. A betelepülő vállalkozások nagy számban hozzájárultak ahhoz, hogy a község, illetve a környező települések lakossága munkához jusson. Az iparterület létesítése tette lehetővé azt, hogy a Prebeton Zártkörűen Működő Társaság a településen hozzon létre egy leányvállalatot. Jelenleg a Prebeton Zrt. és az SBS Korlátolt Felelősségű társaság a két legnagyobb vállalkozás a településen. Az iparterületen létesült csarnok lehetőséget kínált az SBS Kft-nek, hogy megvásárlásával biztosítson egy újabb építőipari csarnokot, melyben új gyártósori berendezés is elhelyezésre került. Mindkét cég esetében nagy a helyi dolgozók aránya.

A községben egészségügyi vonatkozásban két háziorvosi rendelő, egy fogorvosi rendelő és kétkörzetes védőnői szolgálat működik. Többek között a Magyar Faluprogram pályázatainak köszönhetően minden egészségügyi szolgáltató egység felújított épületben, modern eszközökkel felszerelve áll a falu lakosságának rendelkezésére. A pályázati támogatások mellett az önkormányzati költségvetésben is szerepelnek a korszerűsítéssel, karbantartással kapcsolatos kiadások, melyek szintén a színvonalasabb ellátás érdekében kerülnek tervezésre.

2020 szeptemberétől a bölcsődés korú gyermekek számára megnyílt a település első bölcsődéje. Ez szintén pályázati pénzből készült el. Az óvoda és a bölcsőde Erdőtelki Kerekdőrő Óvoda és Manócska Családi bölcsőde néven szerepel a törzskönyvi nyilvántartás szerint, fenntartója Erdőtelek önkormányzata. Ahogy a nevéből is következik, családi bölcsődeként működik. A családi bölcsődés gyermekek megengedett maximális létszáma 7 fő. Mivel a településen élő lakosság körében nagy az igény a bölcsődére, ezért a korlátozott

létszám miatt a felvételt nyert gyermekek szüleinél kritérium az, hogy munkaviszonyban álljon.

A gyermekek 3 éves koruktól kötelesek óvodába járni. Az óvodai ellátás az óvoda nemrégiben teljesen újonnan épült épületében valósul meg. A korábbi – idős épület helyett 2013-ban szintén pályázati pénzből új, korszerű óvoda épült. (https://hatvanonline.hu/hir/Megujult_az_erdotelki_Kerekerdo_Ovoda/0/7/4566)

A gyermekek elhelyezése öt csoportban történik. 2020-21-ben a Magyar Falu programnak köszönhetően az óvoda udvarán új játszótér került kialakításra. Az önkormányzat az óvodások fejlesztéséhez, kulturális fejlődéséhez nagyban hozzájárul, ezért az anyagi támogatás mellett rendezvények szervezésével is igyekszik a gyermekek mindennapjait színezebbé tenni.

A településen alapfokú oktatás zajlik az Erdőtelki Mikszáth Kálmán Általános Iskolában. Az iskola fenntartója a Klebersberg Intézményfenntartó Központ.

A kulturális rendezvények lebonyolításának helyszínéül a szintén önkormányzati fenntartású Erdőtelki Művelődési Ház és Könyvtár szolgál. Az épületben színpad is található, ezáltal minden korosztály számára megfelelő események megrendezésére sor kerül. Az intézmény épületében található még a községi könyvtár, mely szintén minden korosztály számára széles kínálattal várja az olvasni vágyókat.

Az önkormányzat fenntartása alatt működő Erdőtelki Gondozási Központ és Konyha a településen élők szociális ellátását segíti. Az idős korú emberek nehezen, vagy egyáltalán nem tudják ellátni a mindennapi feladataikat, ezért az intézmény munkatársai ezeket az idős embereket nap mint nap felkeresik és segítik őket. Az intézmény épületében egy külön helyiségben az idősek számára biztosított az idősek nappali ellátása. Aki szeretne, az hétfőtől csütörtökig napközben különféle programokon vehet részt. Az intézmény működteti a helyi konyhát. A konyha kiszolgálja a bölcsődés, óvodás és iskolás gyerekeket, valamint a szociálisan rászoruló étkezőket. A szociális étkeztetés keretén belül az arra jogosultak számára hétköznaponként ebéd kerül kiszállításra. Ez az ebéd kedvezményesen vásárolható meg.

2021-ben átadásra került a településen élő hátrányos helyzetűek számára egy közösségi ház. Az épület üzemeltetője a Hevesi Kistérségi Társulás, így a kivitelezés is az ő költségvetésük alapján történt. Azoknak a hátrányos helyzetű embereknek, akiknek nincs lehetőségük otthon mosni, illetve főzni a közösségi házban megtehetik azt. Az iskolai szünidők alatt a gyermekek részére különböző elfoglaltságok várnak.

A településen működik Családsegítő-és Gyermekjóléti szolgálat is, mely a családok különböző problémáit segít megoldani, illetve a gyermekekkel kapcsolatos bánásmódot kíséri figyelemmel.

3.2. Erdőtelek Község Önkormányzatának szervezeti felépítése

A nagy lakosságszám miatt a település önkormányzata önállóan működik.

Erdőtelek önkormányzata felépítését tekintve a következőképpen épül fel:

- polgármester,
- alpolgármester,
- képviselő-testület,
- képviselő-testület bizottságai,
- jegyző (polgármesteri hivatal vezetője),
- közalkalmazottak,
- közfoglalkoztatottak.

A települést egy fő polgármester és hat fő képviselő vezeti. A képviselőtestület egyik tagja egyben az alpolgármesteri státuszt is betölti. (<http://www.erdotelek.hu/index.php/kepviselo-testulet>)

Erdőtelken a képviselő-testület bizottsága alatt működik a Pénzügyi-és Vagyongazdálkodási bizottság, illetve az Ügyrendi Bizottság. A Pénzügyi-és Vagyongazdálkodási bizottság, ahogy a nevében is benne van a települést érintő pénzekkel, illetve gazdálkodással kapcsolatos feladatokban dönt. Tagjai a képviselő-testület három tagja és egy fő kívülállóból áll.

Ülésezésre negyedévente kerül sor, amikor ellenőrzésük alá kerül az elmúlt negyedév gazdálkodása, illetve az aktuális pénzügyi kérdések megvitatása.

Az Ügyrendi Bizottság feladatai a szociális dolgokkal kapcsolatban merülnek fel. Ilyen a szociális-tüzelővel kapcsolatos véleményezés, a költségvetés véleményezése. Tagjai szintén a képviselő-testületből kerülnek ki (két fő), illetve egy fő kívülálló.

Az önkormányzat irányítása alá az alábbi intézmények tartoznak:

- Erdőtelki Polgármesteri Hivatal,
- Erdőtelki Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár,
- Erdőtelki Kerekerdő Óvoda és Manócska Családi Bölcsőde,
- Erdőtelki Gondozási Központ és Konyha.

3.3. Erdőtelek Község Önkormányzatának működése

Az önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat az Erdőtelki Polgármesteri Hivatal, mint önálló, jogi személyiséggel rendelkező költségvetési szerv látja el. A képviselő-testület által elfogadott költségvetés alapján gazdálkodik az önkormányzati vagyonnal. A rendelkezésre álló források normatív támogatásokból, a költségvetésből, az átvett pénzeszközökből és a saját bevételekből keletkeznek.

A gazdálkodás felügyeletét helyi szinten a képviselő-testület látja el. A képviselő-testület a képviselő-testületi ülésen, valamint a különböző bizottságok ülésein gyakorolja ellenőrzési jogkörét.

Szintén helyi szinten történik a belső ellenőrzés. Ez kötelező minden intézmény tekintetében. A költségvetési szerv megbízott belső ellenőre a munkatervének megfelelően a költségvetési szerv valamennyi intézménye tekintetében ellenőrzést tart. Az ellenőrzés során feltárt hibák esetében szankcionálásra, bírságolásra nem kerül sor. A törvényesség, szabályszerűség betartatása a cél. Az ellenőrzésről jegyzőkönyv készül.

Az önkormányzat hivatalos felettes szerve a Heves Megyei Kormányhivatal törvényességi ellenőrző-és felügyeleti szerv. A kormányhivatali ellenőrzésről hivatalos tájékoztatás érkezik. A tájékoztatásban megjelölésre kerül az ellenőrzés időpontja vagy időintervalluma, valamint, hogy az ellenőrzendő dokumentumokat elektronikusan, vagy személyesen ellenőrzik. Az ellenőrzés lefolytatásáról ebben az esetben is jegyzőkönyv készül. Az esetleges hiányosságok, szabálytalanságok esetén a kormányhivatal bírsággal sújthatja az önkormányzatot.

További ellenőrző hatóság a Magyar Államkincstár és az Állami Számvevőszék. Ezen intézmények a kormányhivatalhoz hasonlóan végzik az ellenőrzéseket, szintén szankcionálással, bírságolással sújthatják az önkormányzatot.

A polgármesteri hivatal vezetője a jegyző. Az ő felelőssége a polgármesteri hivatal munkájának ellenőrzése, törvényesség biztosítása. Törvény által meghatározott feladatokat lát el. A képviselő-testületi ülések anyagának elkészítését is a jegyző látja el.

Az Erdőtelki Polgármesteri Hivatalban a jegyzőn kívül 7 fő köztisztviselő dolgozik. Minden köztisztviselő munkaköri leírással rendelkezik, mely részletesen tartalmazza az elvégzendő feladatokat.

A köztisztviselők az alapján, hogy milyen részlegen látják el a feladatukat háromféle csoportba sorolhatók:

1. igazgatási ügyintéző,

2. adóügyi ügyintéző,
3. pénzügyi ügyintéző.

Az igazgatási ügyintézők létszáma három fő. Ők látják el az alábbi ügyeket:

- anyakönyvi feladatok (anyakönyvezés, esketés, anyakönyvi kivonatok kiadása, névváltoztatással kapcsolatos ügyintézés),
- ügyirat iktatási feladatok,
- polgári védelmi feladatok,
- Helyi Esélyegyenlőségi Programmal (HEP) kapcsolatos feladatok,
- képviselő-testületi üléseken való közreműködés, jegyzőkönyvvezetés,
- hagyatékkal kapcsolatos ügyintézés,
- kereskedelmi egységekkel kapcsolatos ügyek,
- szociális ügyek; gyám-és gyermekvédelmi feladatok,
- köztemetéssel kapcsolatos ügyek.

Az adóügyi feladatokat egy személy látja el:

- helyi adókkal kapcsolatos ügyek,
- GDPR,
- méhészetek bejelentésével kapcsolatos ügyek,
- föld kifüggesztés.

A pénzügyi feladatokat három fő látja el:

- költségvetés tervezésével kapcsolatos feladatok,
- pénzügyi, gazdálkodási feladatok,
- vagyongazdálkodással kapcsolatos feladatok,
- foglalkoztatottak illetményeivel kapcsolatos feladatok.

A könyveléssel, havi jelentéssel, költségvetés vezetésével és beszámolóképzéssel kapcsolatos feladatokat egy fő külsős könyvelő végzi.

4. ERDŐTELEK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSÁNAK ELEMZÉSE

A továbbiakban részletesen megvizsgálom Erdőtelek Község Önkormányzatának 2019-2021-es gazdasági évét. A rendelkezésre álló források alapján értékelem az elmúlt három évet, majd egy összefoglaló képet kívánok nyújtani a gazdálkodás hatékonyságáról.

A gazdálkodás alapja – a költségvetés.

2019-ben és 2020-ban a szokásos módon, a jegyző által elkészített költségvetési előterjesztésről döntött a képviselő-testület.

A 2021. évi költségvetés rendkívüli módon, nem a képviselő-testület által került elfogadásra, hanem a polgármester döntött róla egy személyben. Ennek oka, hogy a koronavírus-járvány miatt a polgármester önálló módon – a képviselő testület összehívása nélkül – döntött, az egyébként képviselő-testületi hatáskörbe tartozó dolgokról. A különleges jogrend miatt a költségvetés elfogadása nem rendeletben történt, hanem polgármesteri határozatban. A továbbiakban a három év gazdálkodásáról egy átfogó képet fogok készíteni, majd kitérek pár fontosabb részre, melyet részletesen bemutatok.

A 2019. évi költségvetés alapja a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény, a 2020. évi költségvetést a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény, míg a 2021. évi költségvetést a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény tartalmazza. A költségvetés készítésekor figyelembe vételre kerül az előző évi gazdálkodás, az önkormányzat alapellátási kötelezettsége, az önkormányzat korábbi kötelezettségvállalásai és a fejlesztési elképzelései. A tervezés során az intézmények finanszírozása az általuk megadott adatok alapján került igénylésre.

A tárgyévben negyedévente ülésezik a Pénzügyi-és Vagyongazdálkodási Bizottság. A jegyző által előterjesztett negyedéves előirányzat felhasználás alapján véleményezik az elmúlt időszakot és szükség esetén módosítanak a költségvetésen.

A tárgyévet követő év május 31-éig van lehetőség az önkormányzat zárszámadásának elkészítésére és elfogadására. Ez tartalmazza a tárgyév tényleges adatait. A zárszámadás részét képezi továbbá a beszámoló, melynek részei közé tartozik a mérleg és az eredménykimutatás is. A 2019-2021.évi mérlegeket elemzés céljából összehasonlítom, a lényeges változásokat kiemelem a későbbiek során.

4.1. Az önkormányzat bevételeinek alakulása

A korábban említetteknek megfelelően, Erdőtelek önkormányzatának bevételei között legnagyobb mértékben a helyi iparüzési adóból származó bevétel és a normatív hozzájárulás szerepel.

A 2. táblázatban a vizsgált évek iparüzési adóból összegének alakulását mutatom be az eredeti előirányzat tervezés és a zárszámadási teljesítés alapján.

2. táblázat **Az iparüzési adó alakulása**

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Tervezett (Ft)	54 150 000	66 500 000	30 100 000
Tényleges (Ft)	83 841 493	75 211 728	86 946 134
Teljesülés (%)	154,83%	113,10%	288,86%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

Kijelenthető, hogy minden évben a tervezett iparüzési adó teljesülése több, mint 100% volt. A 2019-es évben a tervezettnél jóval nagyobb – 54,83%-os – emelkedés valósult meg. 2020-ban nem volt ekkora mértékű a tervezett eredményhez képest a tényleges eredmény, viszont itt is több mint 13%-kal nagyobb bevétel realizálódott. 2021-ben a költségvetés tervezésekor nagy bizonytalanság jellemezte a közszférát, ezért az önkormányzat nem az előző évi teljesítés alapján határozta meg az iparüzési adóból származó bevételét, hanem a koronavírus-járvány várható gazdasági hatásait figyelembe véve. Szerencsésnek mondható önkormányzatunk, hiszen a kormány a kis-és középvállalkozások iparüzési adóját felére csökkentette. Településünk két jelentős adófizető vállalkozása – a PREbeton Zrt. és az SBS Kft. – nem esett e kedvezmény alá, így nekik a korábbi évekhez hasonló összegű adófizetési kötelezettségük keletkezett.

A normatív hozzájárulás igényléséhez az egyik leglényegesebb információ – a lakosságszám. A Központi Statisztikai Hivatal által adott adatok alapján történik. A normatív hozzájárulás keretén belül illeti meg az önkormányzatot többek között például:

- a személyi jellegű kifizetésekhez kapcsolódó – adókkal, járulékokkal és egyéb levonásokkal csökkentett – pénzösszeg,
- szociális juttatások összege,

- szociális ellátás,
- köznevelésre igényelt támogatás,
- helyi közművelődéssel kapcsolatos kiadások fedezés.

A 3. táblázatban az elmúlt három évet fogom bemutatni, hogyan változott 2019-től 2021-ig Erdőtelek község lakosságszáma és ezáltal a normatív hozzájárulási bevétel összege.

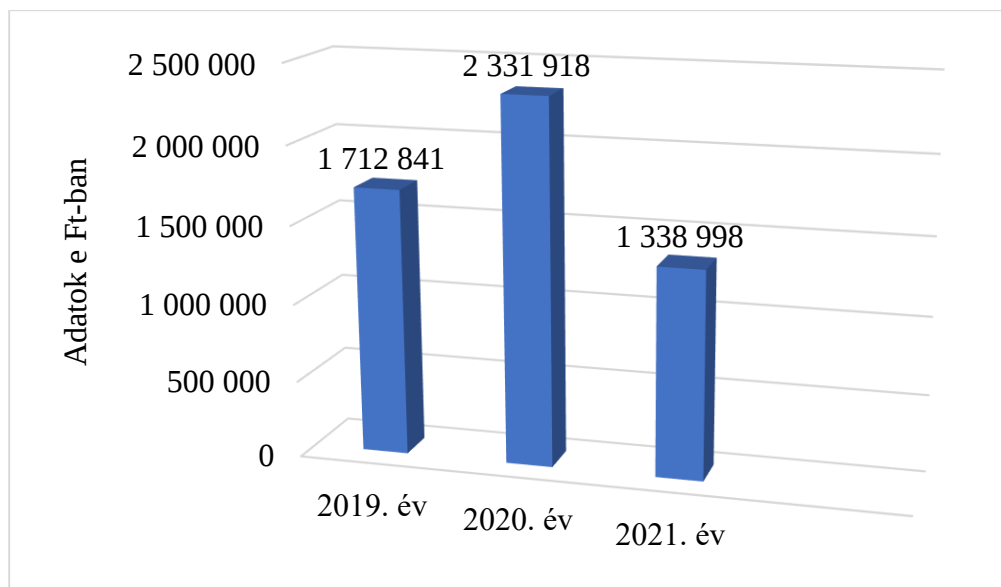
3. táblázat **Normatív bevételek alakulása**

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Lakosságszám (fő)	3283	3308	3334
Normatív bevétel (Ft)	228 859 284	239 710 493	288 300 466
Változás az előző évhez képest (előző év = 100 %)	-	104,74%	120,27%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A lakosságszám növekedésével egyenes arányban növekedett évről-évre a normatív bevétel összege is. A 2021-es évben volt a legmagasabb ez a fajta bevétel, 288 300 466 Ft. Ez 25,97%-kal nagyobb a 2019. évi 228 859 284 Ft-hoz képest. 2019-ről 2020-ra kisebb növekedés figyelhető meg – csupán 4,74% - mint 2020-ról 2021-re – ez 20,27%.

A továbbiakban a költségvetési egyenleg alakulását fogom megvizsgálni évenkénti bontásban, ezt az 2. ábra szemlélteti.

2. ábra Költségvetési egyenleg

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A 2. ábrából egyértelműen megállapítható, hogy a 2020. évi zárszámadási költségvetési főösszeg volt a legmagasabb. A későbbiekben valamennyi főösszeg elemzésre kerül különböző csoportosítási módok alapján.

A 2019. évi önkormányzat zárszámadási költségvetési főösszeg számai az alábbiak szerint alakultak:

- a) a költségvetési bevételek összege: 1 711 466 254 Ft,
- b) a költségvetési kiadások összege: 786 732 968 Ft.

A költségvetés egyenlege + 924 733 286 Ft. Ez az összeg az önkormányzat 2019. évi bevételi többlete. Ez az összeg egy kiemelt összegű beruházáshoz kapcsolódik. Az egyenleg pozitivitása azt szemlélteti, hogy 2019-ben a pályázati összeg csupán egy része lett kifizetve, a különbség a további években kerül kifizetésre.

2020-ban a zárszámadási költségvetési főösszeg 2 331 917 831 Ft, mely az alábbiak szerint alakult:

- a) a költségvetési bevételek összege: 2 331 917 831 Ft,
- b) a költségvetési kiadások összege: 1 927 870 743 Ft.

A költségvetés egyenleg + 404 047 088 Ft. Ez az összeg az önkormányzat 2020. évi bevételi többlete.

A 2021-es évben az önkormányzat zárszámadás szerinti költségvetési főösszege 1 338 738 997 Ft;

a) a költségvetési bevételek összege: 1 338 738 997 Ft,

b) a költségvetési kiadások összege: 1 021 487 322 Ft.

A 4. táblázatban az önkormányzat önkormányzati szinten összesített kiemelt zárszámadási (költségvetési) bevételi előirányzatok láthatók:

4. táblázat **Költségvetési bevételek** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
B1. Működési célú támogatások államháztartáson belülről	361 927 492	381 354 524	423 453 077
B2. Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	-	496 230 036	36 667 169
B3. Közhatalmi bevételek	83 841 493	75 211 278	86 946 134
B4. Működési bevételek	96 439 281	182 399 781	103 651 889
B6. Működési célú átvett pénzeszközök	5 400 000	-	500 000
B7. Felhalmozási célú átvett pénzeszköz	5 686 937	15 573 553	-
B8. Finanszírozási bevételek	1 159 545 658	1 180 968 209	671 772 696
Bevételek összesen	1 712 840 861	2 331 917 831	1 338 738 997

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A finanszírozási bevételek minden évben több mint 50%-át tették ki a költségvetési bevételeknek. A működési célú támogatások államháztartáson belülről is jelentős összeget képviselnek. Átlagosan a költségvetési bevételek 15-35%-át teszik ki. A harmadik legmagasabb összeget a működési bevételek jelentik. Ez átlagosan 5-8%. 2020-ban volt még egy jelentős összeg, ez a felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről sorban szerepel. Az átvett pénzeszközök minimális részét képezik a költségvetési bevételeknek.

Az önkormányzat bevételeit költségvetési bevételi előirányzat csoportonként is csoportosíthatjuk, mely a következőképpen alakult a vizsgált évek folyamán:

2019.

- a) működési költségvetés bevételi előirányzat csoport: 1 707 153 924 Ft,
- b) felhalmozási költségvetés bevételi előirányzat csoport: 5 686 937 Ft.

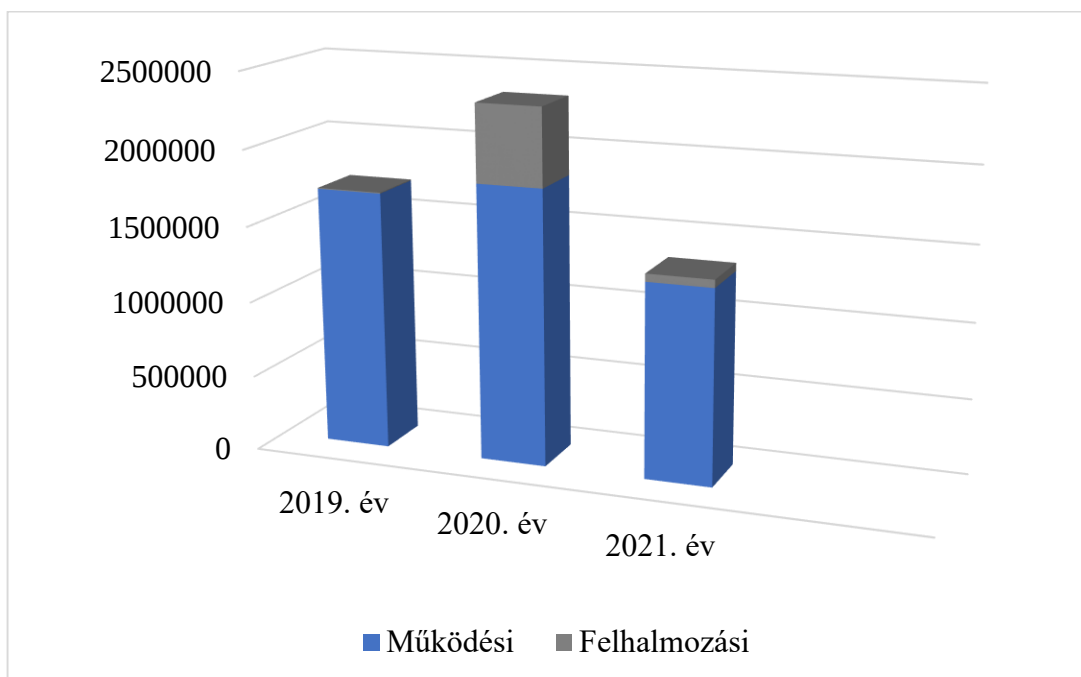
2020.

- a) működési költségvetés bevételi előirányzat csoport: 1 820 114 242 Ft,
- b) felhalmozási költségvetés bevételi előirányzat csoport: 511 803 589 Ft.

2021.

- a) működési költségvetés bevételi előirányzat csoport: 1 286 323 796 Ft,
- b) felhalmozási költségvetés bevételi előirányzat csoport: 52 415 201 Ft.

A 3. ábrán a bevételek alakulása látható bevételi előirányzat csoportonként:

3. ábra **Bevételek alakulása bevételi előirányzat csoportonként** (adatok ezer forintban)

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A vizsgált évek tekintetében egyértelműen kijelenthető, hogy a működési bevételek tették ki a bevételek jelentős részét, mely a 3. ábrából jól látható.

4.2. Az önkormányzat kiadásainak alakulása

A kiadások vizsgálatánál először az önkormányzat kiemelt költségvetési előirányzatait elemzem évenkénti bontásban, azt az 5. táblázat mutatja.

5. táblázat **Költségvetési kiadások** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
K1. Személyi juttatások	248 539 773	267 770 526	294 044 332
K2. Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	40 001 600	37 581 783	37 615 117
K3. Dologi kiadások	214 671 233	395 985 735	194 759 969
K4. Ellátottak pénzbeli juttatásai	8 891 041	17 338 609	56 377 346
K5. Átadott pénzeszköz	5 199 892	4 111 521	12 357 005
K6. Beruházás	58 205 771	923 679 242	136 751 804
K7. Felújítás	2 818 749	11 540 168	21 796 072
B8. Finanszírozási kiadás	209 758 464	269 863 159	267 785 677
Kiadások összesen	786 732 968	1 927 870 743	1 021 487 322

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának 2019-2021. évi zárszámadásai alapján

A költségvetési kiadások esetében 2019-ben és 2021-ben a személyi juttatások kiadása volt a legmagasabb. 2019-ben a kiadások 31,59%-át tették ki, míg 2021-ben 28,78%-át. 2020-ban a beruházások kiadása az összes kiadás 47,91%-a volt. A dologi kiadások is jelentős részt képviselnek a kiadások körében. 2019-ben az összes kiadás 27,29%-a, 2020-ban 20,54%-a, 2021-ben 19,07%-a volt dologi kiadás.

A vizsgált időszak költségvetési kiadási előirányzat csoportonkénti csoportosítása a következőképpen történik:

2019.

- a) működési költségvetés kiadási előirányzat csoport: 727 062 003 Ft,
- b) felhalmozási költségvetés kiadási előirányzat csoport: 61 024 520 Ft.

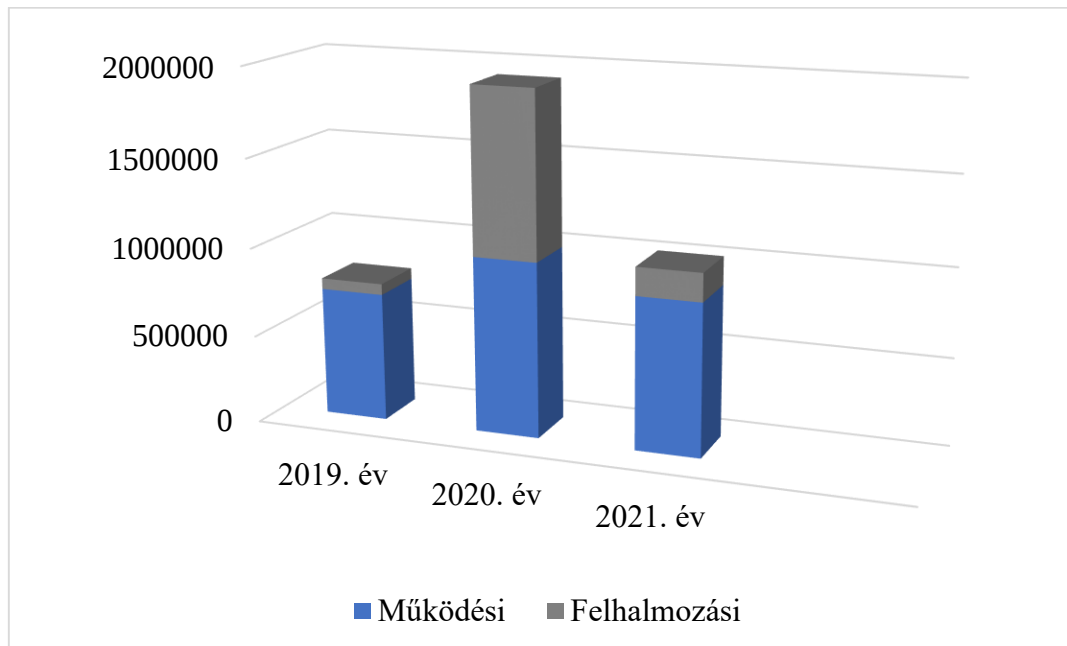
2020.

- a) működési költségvetés kiadási előirányzat csoport: 992 651 333 Ft,
- b) felhalmozási költségvetés kiadási előirányzat csoport: 935 219 410 Ft.

2021.

- a) működési költségvetés kiadási előirányzat csoport: 862 939 446 Ft,
- b) felhalmozási költségvetés kiadási előirányzat csoport: 158 547 876 Ft.

A 4. ábrán a kiadások alakulása látható kiadási előirányzat csoportonként.

4. ábra **Kiadások alakulása kiadási előirányzat csoportonként** (adatok ezer forintban)

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A vizsgált időszakban a 2019-es és 2021-es évben a működési célú kiadások tették ki a költségvetési kiadások jelentős részét. 2020-ban a felhalmozási kiadások összege megközelítette a működési kiadások összegét, melynek oka az iparterület kialakításának beruházása.

4.3. Az önkormányzat vagyonának alakulása

A helyi önkormányzatokról szóló törvény alapján az önkormányzat saját vagyonnal rendelkezik. Az önkormányzat feladatának ellátási helyszínéül többnyire saját ingatlanjait használja. Ezeknek az ingatlanoknak/vagyontárgyaknak a nagy része állami tulajdonban volt, az államtól ingyen kapták meg az önkormányzatok. Ennek a vagyonnak nagy szerepe van az önkormányzat gazdálkodásában – akár támogatási szempontból (például beruházás, felújítás), vagy éppen költséghatékonyság szempontjából.

Az önkormányzatot megilletik mindazok a vagyonhoz kapcsolódó jogok, illetve kötelezettségek, amelyeket a tulajdon megszerzésével vállalt. Ezeket a képviselő-testület gyakorolja. (KAKUK 2002)

Az önkormányzat vagyonáról minden évben kimutatást kell készíteni. A vagyonkimutatás a zárszámadás része.

A vagyon felépítése a következőképpen alakul:

- 1.) törzsvagyon:
 - forgalomképtelen vagyon,
 - korlátozottan forgalomképes vagyon,
- 2.) forgalomképes vagy üzleti vagyon.

A törzsvagyon szolgálja közvetlenül a kötelező feladatok ellátását.

A *forgalomképtelen vagyon* azt jelenti, hogy az adott vagyontárgyat nem lehet eladni. Ide tartoznak többek között a helyi közutak és műtárgyaik, járdák, terek, parkok, vizek és minden más amit az önkormányzat forgalomképtelenné nyilvánít.

A *korlátozottan forgalomképes vagyonról* tudni kell, hogy csak törvény vagy helyi rendeletben meghatározottak alapján lehet róla rendelkezni. Ide tartoznak mindazok a vagyonelemek, amelyek a közművekkel kapcsolatosak, az önkormányzat és az önkormányzati költségvetési szervek használatában lévő ingatlanok, középületek és hozzájuk kapcsolódó földek, műemlékek, védett természeti terület és minden más, amit az önkormányzat korlátozottan forgalomképtelen vagyonnak minősít.

A *forgalomképes vagyon* elemei eladhatók. Ide tartoznak mindazok, melyek az első két vagyonhoz nem sorolhatók.

Azokat a vagyonelemeket, amelyek nem képezik a törzsvagyont, az üzleti vagyonba soroljuk. (LENTNER 2019)

A vagyoni elemek – immateriális javak, tárgyi eszközök és üzemeltetésre, vagyonkezelésre átadott eszközök – az idő múlásával amortizálódnak, tehát veszítenek értékükből. Attól függően, hogy milyen eszközről van szó különböző amortizációs kulcsról beszélhetünk. Az amortizációt negyedévente költségként számoljuk el a könyvelésben. Az eszközök aktiváláskori, azaz bekerülés – vagy más néven bruttó – értékét csökkentjük a jogszabály által meghatározott mértékben. Ez a csökkenés lesz az értékcsökkenés. A bekerüléskori érték és az értékcsökkenés értékének különbsége lesz az eszköz nettó értéke, azaz a piaci értéke. Amikor a bruttó érték 0-ra csökken, akkor az adott eszköz nullára íródik, tehát számviteli szempontból teljesen elhasználdódik. A vagyonkimutatás részben az eszközök bruttó értéke kerül figyelembevételre, míg a mérlegben a nettó érték szerepel

A mérlegben a vagyon jelentős része a befektetett eszközök között szerepel.

A befektetett eszközöket négy részre osztjuk:

- immateriális javak,
- tárgyi eszközök,
- befektetett pénzügyi eszközök,
- üzemeltetésre, vagyonkezelésre átadott eszközök.

A 6. táblázat a befektetett eszközök csoportjai szerinti tagolását láthatjuk évenkénti bontásban – bruttó érték alapján.

6. táblázat **Befektetett eszközök alakulása** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Immateriális javak	11 844 573	13 044 573	13 194 573
Tárgyi eszközök	1 344 155 680	2 235 951 007	2 321 631 272
Befektetett pénzügyi eszközök	9 689 634	9 689 634	9 689 634
Üzemeltetésre, vagyonkezelésre átadott eszközök	1 561 653 192	1 561 050 162	1 564 000 162
Befektetett eszközök összesen	2 927 343 079	3 819 735 376	3 908 515 641

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A tárgyi eszközök további három részre oszthatók:

- ingatlanok,
- gépek, berendezések, felszerelések, járművek,
- beruházások, felújítások.

A beruházások felújítások között szereplő tételek nem képezik az ingatlanvagyon részét olyan szempontból, hogy befejezésükig nem aktiválódnak. 2020-ban a tárgyi eszközök 2 235 951 007 Ft-jából 1 118 771 182 Ft volt a beruházások, felújítások értéke.

Az üzemeltetésre, vagyonkezelésre átadott eszközök között szerepelnek a Heves Megyei Vízmű Zrt. kezelésébe átadott vízmű és szennyvíz valamennyi eszköze.

A 7. táblázatban Erdőtelek Községi Önkormányzat ingatlanjainak értéke látható:

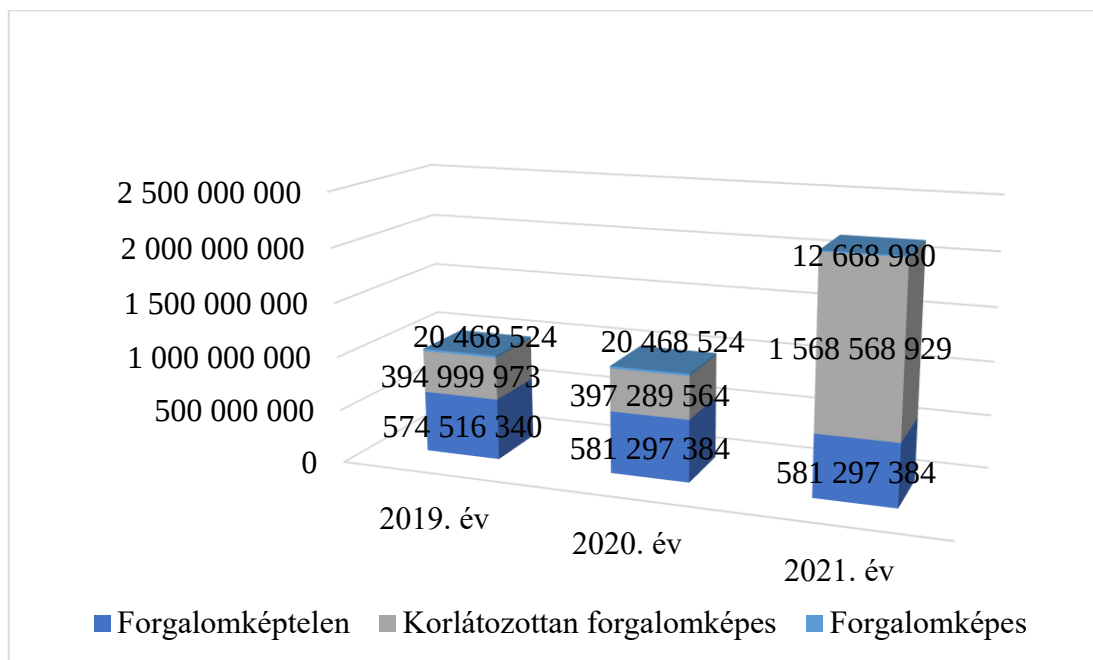
7. táblázat **Ingatlanok értéke – az üzemeltetésre átadott eszközök nélkül** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Bruttó érték	989 984 837	999 055 472	2 162 535 293
Értékcsökkenés	292 717 023	302 844 287	339 496 846
Nettó érték	697 267 814	675 790 920	1 823 038 447
Használhatósági fok	70,43%	67,64%	84,30%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A 7. táblázat alapján kijelenthető, hogy a 2019. évi és a 2020. évi értékek közel megegyeznek, viszont a 2021. évi értékeknél jelentős emelkedés figyelhető meg. Itt jelenik meg az iparterület értéke, mely 2021-ben aktiválásra került.

Az 5. ábrán az ingatlanok összetétele szerepel forgalomképesség szerint.

5. ábra **Ingatlanok forgalomképesség szerint** (adatok ezer forintban)

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A 4. ábra szemlélteti, hogy 2019-ben és 2020-ban az ingatlanok legnagyobb részét (2019-ben 58,03%-át, 2020-ban 58,18%-át) a forgalmképtelen ingatlanok tették ki. 2021-ben kiugró emelkedés látható a korlátozottan forgalomképes ingatlanok tekintetében. Ez az emelkedés a korábban említett iparterületnek köszönhető.

5. ERDŐTELEK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT VAGYONI ÉS PÉNZÜGYI HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE

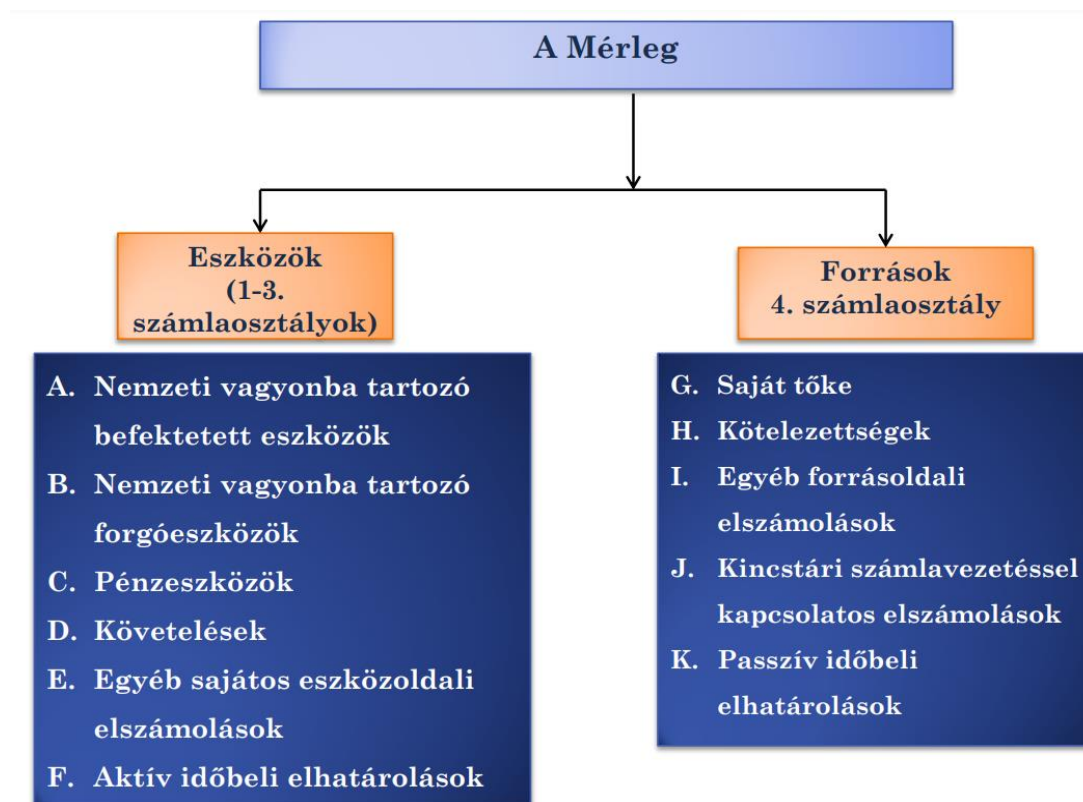
Ebben a fejezetben Erdőtelek Község Önkormányzatának 2019-2021 évi mérlegei alapján fogom megvizsgálni a vagyoni-és pénzügyi helyzetének alakulását. A mérleg alapján számos pénzügyi mutató kiszámolható, melyek tükrözik az önkormányzat gazdálkodásának alakulását.

A mérleg az éves beszámoló részét képezi az eredménykimutatással és a kiegészítő mellékletekkel együtt. A *mérleg* egy olyan kimutatás, amely az adott vállalkozás (jelen esetben költségvetési szerv) vagyoni helyzetét mutatja be. (<http://www.online-ceginformacio.com/penzugyi-merleg/>)

A mérleg két részre osztható:

1. eszközök (vagy más néven aktívák): megmutatja, hogy a passzívákból felhasznált pénzeszközök milyen vagyontárgyak.
2. források (vagy más néven passzívák): az aktívák állománya miből van fedezve.

A költségvetési mérleg a következőképpen épül fel:

6. ábra A költségvetési mérleg felépítése

Forrás: https://allamhaztartas.kormany.hu/download/1/c9/01000/beszamolo_2013_12_04.pdf

5.1. A mérleg eszköz oldalának elemzése

Először a mérleg eszköz oldalát fogom részletesen elemezni. A vizsgált időszak mérlegeit az 1-3. mellékletek tartalmazzák. Az 5. számú ábrával ellentétben önkormányzatunk vagyonát befektetett és forgóeszközök alapján fogom vizsgálni. Aktív időbeli elhatárolás egyik vizsgált évben sem volt. A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket befektetett eszközökként, a nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközöket, a pénzeszközöket, a követeléseket és az egyéb sajátos eszközoldali elszámolásokat forgóeszközként fogom szemléltetni (8. táblázat).

8. táblázat **Eszköz oldal összetétele** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Befektetett eszközök	2 258 390 277	3 168 274 323	3 200 707 719
Forgóeszközök	1 103 353 987	715 073 087	584 351 943
Eszközök összesen	3 361 744 264	3 883 347 413	3 785 059 662

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A 8. táblázatból egyértelműen kiderül, hogy minden évben a befektetett eszközök teszik ki az eszközök nagyobb részét. Ez az *Iparterület kialakítása Erdőtelken* című pályázat keretében aktiválásra került eszközöknek köszönhető.

A 9. táblázatban a befektetett eszközök és forgóeszközök aránya látható.

9. táblázat **Befektetett-és forgóeszközök arányának alakulása**

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Befektetett eszközök aránya	67,18%	81,59%	84,56%
Forgóeszközök aránya	32,82%	18,41%	15,44%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A befektetett eszközök aránya azt mutatja meg, hogy az adott költségvetési szerv eszközeinek mekkora hányadát teszik ki a tartósan befektetett eszközök aránya. A forgóeszközök aránya a szerv forgóeszközeit viszonyítja az összes eszközhöz. Minden évben a befektetett eszközök aránya volt a meghatározó.

5.1.1. Befektetett eszközök elemzése

Erdőtelek Község Önkormányzatánál valamennyi vizsgált évben a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök aránya volt a legmagasabb.

Befektetett eszközök:

1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök
3. Befektetett pénzügyi eszközök
4. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök

A befektetett eszközöktől tudni kell, hogy azok az önkormányzatot és tevékenységét hosszú ideig szolgálják. Az önkormányzat vagyonának alakulása című részben részletesen bemutatásra került a befektetett eszközök összetétele.

1. Immateriális javak

A mérleg az immateriális javak értékének összesítésével kezdődik. Az immateriális javak nagysága egyik évben sem volt kiemelkedő. A vagyon alakulása részben számszerűsített adatok alapján elmondható, hogy átlagosan 12-13 millió forint körül alakultak.

2. Tárgyi eszközök

A 6. táblázat alapján, ahol a befektetett eszközök részletezése található, az alábbi mutatószámokat elemzem:

10. táblázat **Tárgyi eszközök, műszaki gépek, berendezések arányának alakulása**

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Tárgyi eszközök aránya	28,37%	47,10%	49,47%
Műszaki berendezések, gépek, járművek aránya	1,39%	0,78%	0,69%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A tárgyi eszközök aránya azt mutatja, hogy az eszközökön belül mekkora részt képviselnek a több éven keresztül használatos tárgyi eszközök. (KAKUK 2002) 2019-ben még kevesebb, mint 30% volt a tárgyi eszközök aránya az eszközökön belül, majd 2020-ban jelentős növekedés következett be, így elmondható, hogy 2020-2021. években a tárgyi eszközök az összes eszköz közel felét teszik ki. A növekedés a korábbiakban említett iparterület kialakítással kapcsolatos tárgyi eszközök aktiválásának köszönhető.

A műszaki berendezések, gépek, járművek aránya azt mutatja meg, hogy mennyire gépesített az adott szerv. Ennek a mutatónak az értéke kiemelkedően alacsony minden évben, hiszen 2019-es év kivételével még az 1%-ot sem éri el. Ebből arra lehet következtetni, hogy az önkormányzat vagyonának minimális részét teszik ki a gépek, berendezések.

A 11. táblázatban az elhasználódáshoz, megújuláshoz kapcsolódó mutatókat szemléltetnek.

11. táblázat **Elhasználódottsági, megújulási arányok alakulása**

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Műszaki berendezések elhasználódottsági foka	11,92%	12, 01%	10,47%
Tárgyi eszközök megújulása	25,51%	61,16%	1,95%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A műszaki gépek, berendezések elhasználódottsági foka azt mutatja meg, hogy ezen vagyonelemek mennyire elavultak/elhasználódtak. Kedvező, ha a mutató értéke 50% felett van, mivel az arra utal, hogy új gépek, berendezések, járművek állnak a költségvetési szerv és valamennyi intézménye használatára. A vizsgált három év tekintetében elmondható, hogy a mutató értéke minden esetben elmarad a kedvező, 50%-os értéktől. Minden esetben 10% környékén van. 2020-ban volt a három év közül a legmagasabb, de akkor is csupán 12,01%.

A tárgyi eszközök megújulása azt mutatja meg, hogy az adott évi beruházás mekkora részét teszi ki a tárgyi eszközöknek. Minél több beruházásra kerül sor, annál nagyobb lesz a mutató értéke. E mutató értéke egészen változó a három évet tekintve. 2019-ről 2020-ra 239,75%-os növekedés figyelhető meg. Ez továbbra is az iparterület kialakításának köszönhető. 2020-ról 2021-re viszont jelentős mértékű csökkenést tapasztalhatunk. A tárgyi eszközök megújulásának értéke 2021-ben mindössze 1,95% volt.

3. Befektetett pénzügyi eszközök

A befektetett pénzügyi eszközöknél tartjuk számon a tartós jövedelmet/részesedést biztosító eszközöket. (<http://ecopedia.hu/befektetett-penzugyi-eszkoz>).

Erdőtelek Község Önkormányzatának kötvénye és részvénye van. Ezen elemek a tartós részesedések közé sorolhatók. A befektetett pénzügyi eszközök összege minden vizsgált évben megegyezik – 9 689 634 Ft – tehát nem került sor sem értékesítésre sem vásárlásra.

4. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök

A befektetett eszközökön belüli utolsó csoport a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök csoportja. Az önkormányzat a Heves Megyei Vízmű Zrt. vagyonkezelésébe adta a tulajdonában álló vízművel és szennyvízzel kapcsolatos valamennyi eszközét. Az eszközök értéke jelentős – több, mint 1 milliárd forint. Ez a 2015-ben Európai Unió forrásból

megvalósult *Erdőtelek – szennyvízgyűjtő csatorna és szennyvíztisztító telep építése* című pályázatnak köszönhető. (<http://beruhazas.eu/erdotelek/>)

A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök részletezését a XX.számú melléklet tartalmazza (Vagyonkimutatás konszolidált mérleg alapján).

5.1.2. *Forgóeszközök elemzése*

A forgóeszközök közé tartoznak a készletek, a követelések, értékpapírok, pénzeszközök és az egyéb sajátos elszámolások, melyeket a 12. táblázat szemléltet.

12. táblázat **Forgóeszközök alakulása** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Készletek	578 580	578 580	0
Pénzeszközök	929 959 139	401 593 450	296 388 551
Követelések	153 292 245	41 257 097	51 279 322
Egyéb sajátos elszámolások	19 524 023	271 643 960	236 684 070
Forgóeszközök összesen	1 103 353 987	715 073 087	584 351 943

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A 12. táblázat a forgóeszközökön belül az egyes elemek alakulását mutatja be.

A 13. táblázat ezen elemek részarányát szemlélteti.

13. táblázat **Forgóeszközök arányának alakulása**

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Készletek aránya	0,05%	0,08%	0%
Pénzeszközök aránya	84,28%	56,16%	50,72%
Követelések aránya	13,89%	5,77%	8,78%
Egyéb sajátos elszámolások aránya	1,78%	37,99%	40,50%
Összesen	100%	100%	100%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A 12. és a 13. táblázat alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a készletek aránya a legalacsonyabb a forgóeszközök között. Az önkormányzat se nem profit-orientál, se nem termelő vállalkozás, tehát a készletmennyiségnek nincs jelentősége. 2019-ben és 2020-ban egyaránt 578 580 Ft volt.

Minden vizsgált év tekintetében a forgóeszközökön belül a pénzeszközök aránya a legmagasabb. 2019-ben több, mint 84%-volt ez az arány. 2020-ban és 2021-ben lecsökkent 50% közelébe, viszont az egyéb sajátos elszámolások aránya drasztikusan megemelkedett. 2019-ről 2020-ra több, mint 21-szeresére növekedett ez az arány. Az egyéb sajátos elszámolások között tartjuk számon az áfa elszámolásokat. 2020-ban, amikor történt az iparterülettel kapcsolatos beruházás, jelentős összegű áfa-fizetési kötelezettsége keletkezett az önkormányzatnak. A 2-3. mellékletek alapján elmondható, hogy ez az összeg mindkét év tekintetében több, mint 200 millió forint.

5.2. A mérleg forrás oldalának elemzése

A vagyonelemek eredetének vizsgálatára szolgál a mérleg forrás oldala. A források között megkülönböztetünk saját forrásokat (saját tőke) és idegen forrásokat (kötelezettségeket), valamint passzív időbeli elhatárolásokat. A mérlegegyezőség értelmében a mérleg forrás oldalának összesenje meg kell, hogy egyezzen az eszköz oldalának összesenjével, azaz a mérlegfőösszeggel.

(http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/gazdalapism/a_mrleg_forrs_oldala.html)

A források közé a saját tőke, a kötelezettségek, az egyéb forrásoldali elszámolások, a kincstári számlavezetéssel kapcsolatos elszámolások és a passzív időbeli elhatárolások tartoznak. Önkormányzatunk nem rendelkezik egyéb forrásoldali elszámolásokkal és kincstári számlavezetéssel kapcsolatos elszámolásokkal. A 14. táblázatban a források összetétele látható.

14. táblázat **Források összetétele** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Saját tőke	3 333 019 880	3 854 999 209	3 732 957 278
Kötelezettségek	10 270 411	12 202 958	11 943 779
Egyéb forrásoldali elszámolások	-	-	-
Kincstári számlavezetéssel kapcsolatos elszámolások	-	-	-
Passzív időbeli elhatárolások	158 453 973	16 145 246	40 158 605
Források összesen	3 361 744 264	3 883 347 413	3 785 059 662

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A források 99%-át a saját tőke teszi ki. Ez kedvező, tőkeerősségre utal. Minél nagyobb arányú a saját tőke a kötelezettségekhez viszonyítva annál tőkeerősebb az önkormányzat.

A 15. táblázatban két fontos mutató látható, amelyek információt nyújtanak az adott szerv pénzügyi helyzetéről.

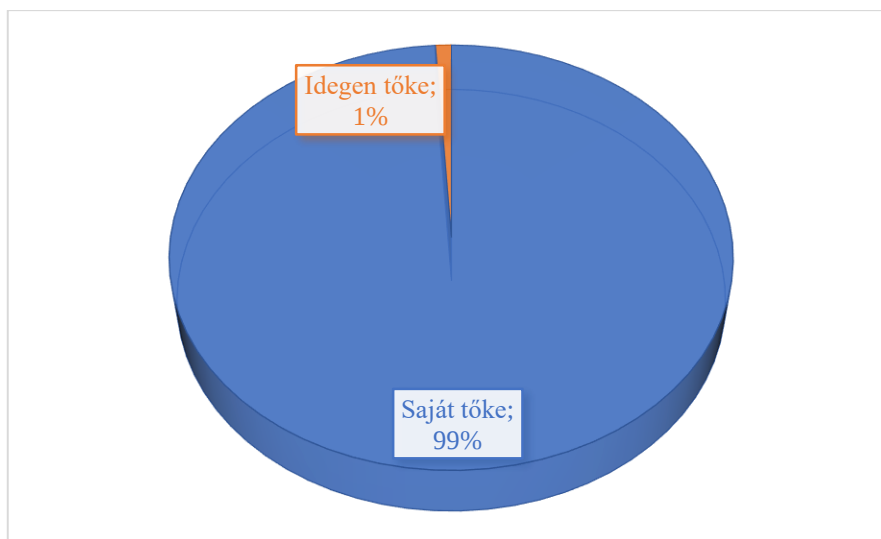
15. táblázat **Forrásösszetétel alakulása**

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Saját tőke aránya (Tőkeerősség)	99,15%	99,27%	98,62%
Idegen tőke aránya	0,85%	0,73%	1,38%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A források összetételénél a saját tőke és az idegen tőke arányát, mint mutatószámokat elemezhetjük. Itt viszonyszámok alapján láthatjuk, hogy a saját tőke és az idegen tőke együtt hogyan teszi ki a források egészét.

A 7. ábra a saját tőke és az idegen tőke arányát mutatja be.

7. ábra **Forrásösszetétel**

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A 7. ábra szemlélteti legjobban, hogy mennyire tőkeerős az önkormányzat.

5.2.1. Saját tőke elemzése

A saját tőkét önkormányzatunk esetében három nagy részre tudjuk osztani:

1. Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai
2. Felhalmozott eredmény
3. Mérleg szerinti eredmény

A 16. táblázatban a saját tőke évenkénti alakulása látható.

16. táblázat **Saját tőke alakulása** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	1 117 915 656	1 117 915 656	1 117 915 656
Felhalmozott eredmény	2 159 538 330	2 215 104 224	2 737 083 553
Mérleg szerinti eredmény	55 565 894	521 979 329	- 122 041 931
Saját tőke összesen	3 333 019 880	3 854 999 209	3 732 957 278

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A saját tőke összege 2020-ban volt a legmagasabb, 2019-hez képest 15,66%-kal nőtt. 2021-ben viszont a saját tőke 2020. évi összegének csupán 96,83%-a volt. Ez annak a következménye, hogy a 2021-ben a mérleg szerinti eredmény negatív összegű volt.

A saját tőke közel 1/3-át teszi ki az *egyéb eszközök induláskori értéke és változásai*. Ez a mindenkori vagyon összesenje.

A felhalmozott eredmény az évek során felhalmozódott mérleg szerinti eredmény összesenjét jelenti. Ez teszi ki a saját tőke legnagyobb részét. Kedvező, ha értéke minél nagyobb.

A mérleg szerinti eredmény az adott évre utal, míg az előző két eredmény az évek során felhalmozódott tőkét jelenti. 2019-ben és 2020-ban pozitív előjelű volt a mérleg szerinti eredmény, amely azt jelenti, hogy az önkormányzat eredményesen gazdálkodott. 2021-ben – 122 041 931 Ft lett a mérleg szerinti eredmény. Ebben az évben a gazdálkodás nem volt eredményes. Ez az összeg csökkenti a felhalmozott eredmény összegét.

5.2.2. Kötelezettségek elemzése

A kötelezettségek olyan elismert tartozásokat jelentenek, amelyek jogszabályból vagy más szerződésből erednek. (<http://szamvitelezz.hupont.hu/37/kotelezettssegek>)

A kötelezettségeknél kell megemlíteni a passzív időbeli elhatárolásokat is.

A 17. táblázat a kötelezettségek összegének változását szemlélteti évenkénti bontásban:

17. táblázat **Kötelezettségek és alakulásuk** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Kötelezettségek	28 724 384	28 348 204	52 102 384
Változás 2019-hez képest (2019 = 100 %)	100%	98,69%	183,79%
Változás előző évhez képest (előző év = 100 %)	-	98,69%	181,39%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A vizsgált évek tekintetében a legtöbb kötelezettség 2021. évben volt, míg a legkevesebb 2020-ban. Ennek hatására 2019-hez képest 2020-ra csökkent a kötelezettségek aránya 1,31%-kal, míg 2020-ról 2021-re jelentősen megnövekedett, 83,79%-kal.

A 18. táblázatban a kötelezettségek részletezése látható a különböző csoportok szerint:

18. táblázat **Kötelezettségek** (adatok Ft-ban)

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	180 276	255 868	255 868
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek	9 588 420	11 532 018	11 471 949
Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	501 715	415 072	215 962
Passzív időbeli elhatárolások	18 453 973	16 145 246	40 158 605
Összesen:	28 724 384	28 348 204	52 102 384

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A 18. táblázat alapján elmondható, hogy minden évben a kötelezettségek legnagyobb részét a passzív időbeli elhatárolások tették ki. 2021-ben volt a legmagasabb az értéke, amikor 40 158 605 Ft volt. Ez az előző időszak közel két és félszerese. A többi kötelezettség tekintetében nincs ekkora mértékű változás. Az 1-3. számú mellékletek alapján látható, hogy a passzív időbeli elhatárolások jelentős részét 2019-ben és 2021-ben a halasztott eredményszemléletű bevételek teszik ki, 2020-ban viszont a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása. Ez önkormányzatunk esetében felhalmozási célú támogatásból ered.

A mérleg eszköz és forrás oldalának vizsgálata mutatószámokkal

19. táblázat **Fedezettségi mutatók**

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év
Befektetett eszközök fedezettsége	147,58%	121,68%	116,63%
Tárgyi eszközök fedezettsége	349,45%	210,75%	199,37%

Forrás: saját szerkesztés Erdőtelek Község Önkormányzatának (2019-2021) zárszámadásai alapján

A fenti mutatószámok a mérleg eszköz és forrásoldalát felhasználva nyújtanak képet az önkormányzat vagyoni stabilitásáról.

A befektetett eszközök fedezettsége azt mutatja meg, hogy a befektetett eszközök mekkora részét finanszírozza a saját tőke. Értéke kedvező, ha 100% felett van. Önkormányzatunk esetében ez az érték minden vizsgált év tekintetében meghaladja a 100%-ot.

A tárgyi eszközök fedezettségéből kiderül, hogy a befektetett eszközökön belül a tárgyi eszközök mekkora részét finanszírozza a saját tőke. Akkor kedvező a mutató értéke, ha a saját tőke elsősorban a tárgyi eszközök fedezetét biztosítja. Mivel az önkormányzat a befektetett eszközöket is finanszírozni tudja a saját tőkéből, így egyértelműen következtethető, hogy a tárgyi eszközök még nagyobb arányban vannak fedezve. A mutató értéke kedvező, hiszen bőven 100% felett van.

6. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A rendelkezésre álló zárszámadásokból – azon belül is különösen a mérlegből – kiderül, hogy Erdőtelek Község Önkormányzata stabil pénzügyi háttérrel rendelkezik. A koronavírus-járvány miatti intézkedések nem befolyásolták lényegesen a működését. A költségvetés és a zárszámadás összehasonlítása, elemzése során egyértelművé vált számomra, hogy a járványügyi intézkedések következtében a bevételek szűkebb tervezése vált szükségessé.

A bevételek jelentős része a helyi adóból és a normatív hozzájárulásokból tevődik össze. A helyi adók minden évben bőven meghaladták a tervezett értéket, ezért évközben többször előirányzat-módosításra volt szükség a bevétel növekedése miatt. A helyi adók alatt Erdőtelek önkormányzatának esetében a helyi iparüzési adó értendő, mivel vagyoni típusú és kommunális jellegű adó nincs a településen. A tervezetthez képest a legnagyobb mértékű bevétel 2021-ben volt, amikor a tervezett bevétel közel háromszorosa teljesült év végére. Itt viszont meg kell jegyezni, hogy a tervezett érték a koronavírus-járvány miatt lényegesen az előző évek tervezett és teljesült értékei alatt maradt. Összességében a legjobb évnek tehát a 2019-es év mondható, hiszen a tervezett érték közel duplája folyt be az önkormányzat iparüzési adó számlájára.

A normatív bevételek tekintetében évről-évre emelkedés figyelhető meg, mely a lakosságszám és az egyéb kiszámításhoz szükséges értékek növekedésének köszönhető. A legtöbb normatív bevétel 2021-ben volt, ez részben betudható az évről évre növekvő minimálbér, garantált bérminimum emelkedésének is, hiszen ezen önkormányzati kiadások fedezetül is a normatív támogatásból kapott bevételek számítanak.

A kiadások tekintetében 2019-ben még a személyi jellegű kiadások voltak a meghatározóak, az összes kiadás harmadát tették ki. 2020-ban az összes kiadás csaknem fele beruházási kiadás volt. Az *Iparterület kialakítás Erdőtelken* című pályázat keretében a település határában került kialakításra a több nagy cégnek helyt adó terület. A milliárdos beruházás közel teljes egészében pályázati pénzből valósult meg. Nagy jelentőségű ez a település számára, hiszen a munkahelyteremtés mellett a helyi bevételek növekedésével is jár. Az iparüzési adó jelentős részét a korábban is a településen működő SBS Kft, illetve az újonnan betelepült Prebeton Zrt. teszi ki. Az iparterület kialakításának része, egy iparcsarnok építése volt. Az iparcsarnok az SBS Kft. hatáskörébe került, így ott új termelőüzem került kialakításra, ezzel is számos munkahelyet teremtve.

2021-ben a kiadások tekintetében újra a személyi jellegű kifizetések bírtak a legnagyobb jelentőséggel. Az iparterület beruházáshoz kapcsolódóan ebben az évben is történtek még kifizetések, viszont már nem akkora volumenűek, mint az azt megelőző évben.

Az önkormányzat vagyonát illetően, kiemelt összegű vagyonnal rendelkezik. Az eszközökön belül a befektetett eszközök teszik ki a legnagyobb összeget. A befektetett eszközök bruttó értéke 2019-ben épphogy 3 milliárd forint alatt marad, míg az iparterület beruházás következtében közel 4 milliárd forintra emelkedik az elkövetkező években. A befektetett eszközökön belül a tárgyi eszközök értéke és az üzemeltetésre, vagyonkezelésre átadott eszközök értéke teszi ki a legnagyobb részt. Az üzemeltetésre, vagyonkezelésre adott eszközök között található valamennyi vízműhöz és szennyvízhez kapcsolódó eszköz, mely a Heves Megyei Vízmű Zrt. kezelésébe került átadásra. A település néhány évvel korábban nyert pályázat keretében került kialakításra a szennyvízelvezetéshez kapcsolódó beruházás. Ez az iparterülethez hasonlóan milliárdos beruházás volt, mely által a település csaknem egészében kiépítésre került a szennyvíz közcatornába történő elvezetése.

A mérleg forrás oldalát illetően az egyéb eszközök induláskori értéke és változásai több, mint 1 milliárd forintot tesznek ki. Ez a vagyon induláskori értékével és változásával kapcsolatos összeg. A korábbi évek mérleg szerinti eredményének összesítésére szolgál a felhalmozott eredmény. Az összeg minden évben több, mint 2 milliárd forint. Ebből arra következtethetünk, hogy az önkormányzat gazdálkodása összességében erősen pozitív. Az utolsó vizsgált évben azonban a mérleg szerinti eredmény negatív értéket vett fel. A kiadások meghaladták a bevételeket. Ez a felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételeinek csökkenésére vezethető vissza.

A kiemelt összegű beruházásoknak köszönhetően Erdőtelek település folyamatos fejlődésben vesz részt, hiszen újabb vállalkozások települtek/települnek a községbe, a szennyvízelvezetés kérdése biztosításra került, új munkahelyek teremthetők és várhatóan a jövőben is fognak, hiszen az iparterület még nem teljesen települt be. A beruházások közel 100%-ban pályázati pénzből valósultak meg. A következőkben is figyelemmel kell kísérni a hasonló beruházásokat és minden lehetőséget megragadni, hogy az életszínvonal, a lakosok elégedettsége tovább növekedhessen az egyébként meglehetősen hátrányos helyzetű településen.

7. ÖSSZEFOGLALÁS

Szakdolgozatom témájaként Erdőtelek Községi Önkormányzat gazdálkodásának elemzését választottam. Témaválasztásom fő oka az volt, hogy az Erdőtelki Polgármesteri Hivatal pénzügyes dolgozójaként napi szinten rálátásom van az önkormányzat gazdálkodásának folyamatára. Aktívan részt veszek a gazdálkodás körében felmerülő valamennyi munka elvégzésében.

A szakdolgozatom két nagy részből tevődik össze. Az első részben az államháztartás bemutatásával kezdődik, itt néhány fontos fogalom tisztázása elengedhetetlen. Ezt követően államháztartás és az önkormányzatok kapcsolatára térek ki. A kapcsolatban kerül részletezésre, hogy milyen viszonyban áll az önkormányzat az állammal és milyen módon kapcsolódnak egymáshoz. Ezt követően az önkormányzatok általános bemutatása következik. Itt kerül sor az önkormányzat fajtáinak ismertetésére, az önkormányzat főbb bevételeinek és kiadásainak bemutatására.

A második rész az általam választott konkrét önkormányzat és a település bemutatásával kezdődik. A település rövid ismertetése után az önkormányzat felépítése és az önkormányzati dolgozók ismertetése is ebben a fejezetben található.

A település és az önkormányzat bemutatását követően a dolgozat leglényegesebb része következik, a gazdálkodás elemzése. Az általam választott három év (2019-2021.) bevételeinek és kiadásainak alakulása, csoportosítása található ebben a fejezetben. Különböző mutatók és kimutatások alapján mutatom be az évről-évre történő pénzmozgásokat.

A bevételek és kiadások alakulásának elemzését követően a mérleg alapján a következő részben a vagyoni és pénzügyi helyzet értékelése látható. A mérleg rövid ismertetését követően az eszköz oldal elemzésével indul a fejezet. Itt különböző arányszámok, mutatók elemzésével kapunk átfogó képet az eszközök összetételéről. A forrás oldal az eszköz oldalhoz hasonlóan arányszámok, mutatók alapján ad következtetést a források összetételéről.

A befejező rész a következtetések és javaslatok fejezet. Itt az előzőekben felhasznált elemzések alapján nyújtok átfogó képet az önkormányzat gazdálkodásáról, illetve javaslatot az önkormányzat jövőjét illetően.

8. IRODALOMJEGYZÉK

1. ATKÁRI J. (2010, Budapest): Önkormányzati gazdálkodás; Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (33 oldal).
2. DARÁZS I. (2008, Budapest): Amit az önkormányzati gazdálkodásról tudni kell - Pénzügyi füzetek sorozat; ETK Szolgáltató Zrt. (32 oldal).
3. FARKAS G. E. (2018, Budapest): Önkormányzati gazdálkodás; Dialóg Campus Kiadó (116 oldal).
4. GYÖRFFI D., VIGVÁRI A. (2009, Budapest): A közpénzügyek nagy kézikönyve; Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft. (1113 oldal).
5. KAKUK L. (2002, Budapest): Önkormányzati ingatlanvagyon kataszter; Város fM Kft. és Citynform Rt. (362 oldal).
6. LENTER CS. (2021, Budapest): Közigazgatási szakvizsga; Nemzeti Közszerológati Egyetem (64 oldal).
7. LENTNER CS. (2019, Budapest): Önkormányzati pénz-és vagyongazdálkodás; Dialóg Campus Kiadó (164 oldal).
8. NOVOTNIK J. I, VARGA S. (1998, Budapest): A helyi önkormányzatok pénzügyi szabályozási rendszere és gazdálkodása; Osiris Kft. (106 oldal).
9. Erdőtelki Kerekerdő Óvoda és Manócska Családi Bölcsőde Pedagógiai Programja (Letöltés ideje: 2022.10.21.).
10. <https://2010-2014.kormany.hu/hu/mo/a-koltsegevetes> (Letöltés ideje: 2022.09.28.).
11. <https://2010-2014.kormany.hu/hu/mo/onkormanyzatisag-magyarorszagon> (Letöltés ideje: 2022.09.29.).
12. https://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=435&Itemid=183&hitcount=0 (Letöltés ideje: 2022.09.29.).
13. https://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=2518:40tetel&Itemid=398 (Letöltés ideje: 2022.10.21).
14. <https://www.penzugyiszemle.hu/hu/hirek/helyi-onkormanyzatok-kockazata-es-a-fizetesi-szamlavezeto-kivalasztasa> (Letöltés ideje: 2022.10.20.).
15. <http://www.erdotelek.hu/index.php/kepviselo-testulet> (Letöltés ideje: 2022.09.30.).
16. <http://www.online-ceginformacio.com/penzugyi-merleg/> (Letöltés ideje: 2022.10.21).
17. <http://ecopedia.hu/befektetett-penzugyi-eszkoz> (Letöltés ideje: 2022.10.22.).
18. <http://beruhazas.eu/erdotelek/> (Letöltés ideje: 2022.10.17.).

19. http://www.jgyphk.hu/tamop13e/tananyag_html/gazdalapism/a_mrleg_forrs_oldala.html (Letöltés ideje: 2022.10.22.).
20. <http://szamvitelegg.hu/hu/37/kotelezettsegek> (Letöltés ideje: 2022.10.22.).
21. <https://gyongyos.hu/az-onkormanyzatok-koltsegveteserol-egyszeruen/> (Letöltés ideje: 2022.10.08.).
22. <https://www.rsm.hu/kisokos/hipa-helyi-iparuzesi-ado> (Letöltés ideje: 2022.10.08.).
23. <https://konyvelescentrum.hu/adok-es-jarulekok-kozterhek/iparuzesi-ado/> (Letöltés ideje: 2022.10.08.).
24. <https://kiszamolo.hu/merleg-es-eredmenykimutatas/> (Letöltés ideje: 2022.10.08.).
25. <https://www.kormanyhivatal.hu/download/8/c8/f0000/Hat%C3%A1rid%C5%91%20kalauz.pdf> (Letöltés ideje: 2022.10.15.).
26. <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/a/a1/a19/a191b0b24b62822aaf5fc0f73956ab09282dd835.pdf> (Letöltés ideje: 2022.10.08.).
27. https://allamhaztartas.kormany.hu/download/1/c9/01000/beszamolo_2013_12_04.pdf (Letöltés ideje: 2022.10.17.).
28. <http://szamvitelegg.hu/hu/51/penzugyi-mutatozamok> (Letöltés ideje: 2022.10.17.).

Egyéb felhasznált források:

29. 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról.
30. 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról.
31. 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól.
32. 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról.
33. 2018. évi L. törvény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről.
34. 2019. évi LXXI. törvény Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről.
35. 2020. évi XC. törvény Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről.
36. 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről.
37. Erdőtelek Község Önkormányzat képviselő-testületének 1/2019. (II.15.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2019. évi költségvetéséről.
38. Erdőtelek Község Önkormányzat képviselő-testületének 7/2020. (VII.16.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2019. évi zárszámadásáról.
39. Erdőtelek Község Önkormányzat képviselő-testületének 1/2020. (II.14.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2020. évi költségvetéséről.

40. Erdőtelek Község Önkormányzat képviselő-testületének 4/2021. (V.31.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2020. évi zárszámadásáról.
41. Erdőtelek Község Polgármesterének 1/2021 (II.15.) rendelete az önkormányzat 2021. évi költségvetéséről.
42. Erdőtelek Község Önkormányzat képviselő-testületének 6/2022. (V.26.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2021. évi zárszámadásáról.

9. TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. táblázat	Az államháztartás alrendszerei.....	3
2. táblázat	Az iparüzési adó alakulása	18
3. táblázat	Normatív bevételek alakulása	19
4. táblázat	Költségvetési bevételek	22
5. táblázat	Költségvetési kiadások	24
6. táblázat	Befektetett eszközök alakulása	27
7. táblázat	Ingatlanok értéke – az üzemeltetésre átadott eszközök nélkül	28
8. táblázat	Eszköz oldal összetétele.....	30
9. táblázat	Befektetett-és forgóeszközök arányának alakulása	31
10. táblázat	Tárgyi eszközök, műszaki gépek, berendezések arányának alakulása	32
11. táblázat	Elhasználódottsági, megújulási arányok alakulása	33
12. táblázat	Forgóeszközök alakulása	34
13. táblázat	Forgóeszközök arányának alakulása	34
14. táblázat	Források összetétele	36
15. táblázat	Forrásösszetétel alakulása	36
16. táblázat	Saját tőke alakulása	37
17. táblázat	Kötelezettségek és alakulásuk	38
18. táblázat	Kötelezettségek	39
19. táblázat	Fedezettségi mutatók	39
1. ábra	A költségvetés ciklus	6
2. ábra	Költségvetési egyenleg	20
3. ábra	Bevételek alakulása bevételi előirányzat csoportonként	23
4. ábra	Kiadások alakulása kiadási előirányzat csoportonként	25
5. ábra	Ingatlanok forgalomképesség szerint.....	28
6. ábra	A költségvetési mérleg felépítése	30
7. ábra	Forrásösszetétel.....	37

10. NYILATKOZATOK

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Ragó Veronika
A Hallgató Neptun kódja: T1YWDR
A dolgozat címe: Erdőtelek Községi Önkormányzat gazdálkodásának elemzése
A megjelenés éve: 2022.
A konzulens tanszék neve: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: Gyöngyös, 2022. év október hó 26. nap

Hallgató aláírása

KONZULTÁCIÓS NYILATKOZAT

A Ragó Veronika (név) (hallgató Neptun azonosítója: T1YWDR) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: Gyöngyös év 2022. október hó 26. nap

Belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

11. MELLÉKLETEK

1. melléklet Erdőtelek Község Önkormányzatának 2019. évi mérlege

Forrás: Erdőtelek Községi Önkormányzat 2019. évi zárszámadása

MÉRLEG ERDŐTELEK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 2019. ÉV adatok forintban		
Megnevezés	Előző időszak	Tárgyi időszak
Vagyoni értékű jogok	648 301	1 457 858
Szellemi termékek	0	0
Immateriális javak	648 301	1 457 858
Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	724 203 801	697 267 814
Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	23 849 206	13 213 765
Beruházások, felújítások	203 926 749	243 309 730
Tárgyi eszközök	951 979 756	953 791 309
Tartós részesedések	9 689 634	9 689 634
- ebből: tartós részesedések nem pénzügyi vállalkozásban	9 309 817	9 309 817
- ebből: egyéb tartós részesedések	379 817	379 817
Befektetett pénzügyi eszközök	9 689 634	9 689 634
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	1 348 924 138	1 293 451 476
- ebből tárgyi eszköz	1 348 924 138	1 293 451 476
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	1 348 924 138	1 293 451 476
A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	2 311 241 829	2 258 390 277
Vásárolt készletek	3 335 839	558 925
Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	201 472	19 655
Készletek	3 537 311	578 580
B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK	3 537 311	578 580
Forintpénztár	317 725	385 055
Pénztárak, csekkek, betétkönyvek	317 725	385 055
Kincstáron kívüli forintszámlák	90 499 643	121 308 246
Kincstárban vezetett forintszámlák	863 359 480	808 265 838
Forintszámlák	953 859 123	929 574 084
C) PÉNZESZKÖZÖK	954 176 848	929 959 139
Költségvetési évben esedékes követelések közhatalmi bevételre	26 449 369	23 655 945
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések termékek és szolgáltatások adóira	25 538 236	22 554 999
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések egyéb közhatalmi bevételekre	911 133	1 100 946
Költségvetési évben esedékes követelések működési bevételre	1 803 674	127 803 674

- ebből: költségvetési évben esedékes követelések készletértékesítés ellenértékére, szolgáltatások ellenértékére, közvetített szolgáltatások ellenértékére	0	99 212 598
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések kiszámlázott általános forgalmi adóra	0	26 787 402
Költségvetési évben esedékes követelések működési célú átvett pénzeszközre	355 261	355 261
Költségvetési évben esedékes követelések felhalmozási célú átvett pénzeszközre	777 365	777 365
Költségvetési évben esedékes követelések	29 385 669	152 592 245
Forgótőke elszámolása	270 000	700 000
Követelés jellegű sajátos elszámolások	270 000	700 000
D) KÖVETELÉSEK	29 655 669	153 292 245
Más előzetesen felszámított levonható általános forgalmi adó	0	79 716
Más előzetesen felszámított nem levonható általános forgalmi adó	0	23 100 784
Előzetesen felszámított általános forgalmi adó elszámolása	0	23 180 500
Más fizetendő általános forgalmi adó	-3 601 786	-3 656 477
Fizetendő általános forgalmi adó elszámolása	-3 601 786	-3 656 477
E) EGYÉB SAJÁTOS ELSZÁMOLÁSOK	-3 601 786	19 524 023
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN (=A+B+C+D+E+F)	3 295 009 871	3 361 744 264
Nemzeti vagyon induláskori értéke	1 033 183 708	1 033 183 708
Nemzeti vagyon változásai	1 132 000	1 132 000
Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	83 599 948	83 599 948
Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	1 117 915 656	1 117 915 656
Felhalmozott eredmény	2 207 598 206	2 159 538 330
Mérleg szerinti eredmény	-48 059 876	55 565 894
G) SAJÁT TŐKE	3 277 453 986	3 333 019 880
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra	0	8 240
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra	0	76 126
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek beruházásokra	0	95 910
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	0	180 276
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek finanszírozási kiadásokra	8 228 942	9 588 420
- ebből: költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetésére	8 228 942	9 588 420
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek	8 228 942	9 588 420
Más szervezetet megillető bevételek elszámolása	643 895	501 715
Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	643 895	501 715
H) KÖTELEZETTSÉGEK	8 872 837	10 270 411
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	8 683 048	8 283 630
Halasztott eredményszámlátű bevételek	0	10 170 343
J) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	8 683 048	18 453 973
FORRÁSOK ÖSSZESEN	3 295 009 871	3 361 744 264

2. melléklet Erdőtelek Község Önkormányzatának 2020. évi mérlege

Forrás: Erdőtelek Községi Önkormányzat 2020. év zárszámadása

MÉRLEG ERDŐTELEK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 2020. ÉV adatok forintban		
Megnevezés	Előző időszak	Tárgyi időszak
Vagyoni értékű jogok	1 457 858	2 293 166
Immateriális javak	1 457 858	2 293 166
Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	697 267 814	696 211 185
Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	13 213 765	14 183 851
Beruházások, felújítások	243 309 730	1 118 771 182
Tárgyi eszközök	953 791 309	1 829 166 218
Tartós részesedések	9 689 634	9 689 634
- ebből: tartós részesedések nem pénzügyi vállalkozásban	9 309 817	9 309 817
- ebből: egyéb tartós részesedések	379 817	379 817
Befektetett pénzügyi eszközök	9 689 634	9 689 634
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	1 293 451 476	1 327 125 305
- ebből tárgyi eszköz	1 293 451 476	1 327 125 305
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	1 293 451 476	1 327 125 305
A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	2 258 390 277	3 168 274 323
Vásárolt készletek	558 925	578 580
Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	19 655	0
Készletek	578 580	578 580
B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK	578 580	578 580
Forintpénztár	385 055	418 800
Pénztárak, csekkek, betétkönyvek	385 055	418 800
Kincstáron kívüli forintszámlák	121 308 246	104 096 748
Kincstárban vezetett forintszámlák	808 265 838	297 077 902
Forintszámlák	929 574 084	401 174 650
C) PÉNZESZKÖZÖK	929 959 139	401 593 450
Költségvetési évben esedékes követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről	0	1 381 125
Költségvetési évben esedékes követelések közhatalmi bevételre	23 655 945	17 386 736

- ebből: költségvetési évben esedékes követelések termékek és szolgáltatások adóira	22 554 999	16 285 790
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések egyéb közhatalmi bevételekre	1 100 946	1 100 946
Költségvetési évben esedékes követelések működési bevételre	127 803 674	20 756 610
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések készletértékesítés ellenértékére, szolgáltatások ellenértékére, közvetített szolgáltatások ellenértékére	99 212 598	14 477 570
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések kiszámlázott általános forgalmi adóra	26 787 402	4 029 366
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések általános forgalmi adó visszatérítésére	1 803 674	1 803 674
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések egyéb működési bevételekre	0	446 000
Költségvetési évben esedékes követelések működési célú átvett pénzeszközre	355 261	355 261
Költségvetési évben esedékes követelések felhalmozási célú átvett pénzeszközre	777 365	777 365
Költségvetési évben esedékes követelések	152 592 245	40 657 097
Forgótőke elszámolása	700 000	600 000
Követelés jellegű sajátos elszámolások	700 000	600 000
D) KÖVETELÉSEK	153 292 245	41 257 097
Más előzetesen felszámított levonható általános forgalmi adó	79 716	171 978
Más előzetesen felszámított nem levonható általános forgalmi adó	23 100 784	57 126 729
Előzetesen felszámított általános forgalmi adó elszámolása	23 180 500	57 298 707
Más fizetendő általános forgalmi adó	-3 656 477	214 345 256
Fizetendő általános forgalmi adó elszámolása	-3 656 477	214 345 256
E) EGYÉB SAJÁTOS ELSZÁMOLÁSOK	19 524 023	271 643 963
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN (=A+B+C+D+E+F)	3 361 744 264	3 883 347 413
Nemzeti vagyon induláskori értéke	1 033 183 708	1 033 183 708
Nemzeti vagyon változásai	1 132 000	1 132 000
Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	83 599 948	83 599 948
Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	1 117 915 656	1 117 915 656
Felhalmozott eredmény	2 159 538 330	2 215 104 224
Mérleg szerinti eredmény	55 565 894	521 979 329
G/ SAJÁT TŐKE	3 333 019 880	3 854 999 209
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra	8 240	31 587
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra	76 126	76 126
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek egyéb működési célú kiadásokra	0	52 245

Költségvetési évben esedékes kötelezettségek beruházásokra	95 910	95 910
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	180 276	255 868
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek finanszírozási kiadásokra	9 588 420	11 532 018
- ebből: költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetésére	9 588 420	11 532 018
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek	9 588 420	11 532 018
Más szervezetet megillető bevételek elszámolása	501 715	415 072
Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	501 715	415 072
H) KÖTELEZETTSÉGEK	10 270 411	12 202 958
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	8 283 630	16 145 246
Halasztott eredményszemléletű bevételek	10 170 343	0
J) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	18 453 973	16 145 246
FORRÁSOK ÖSSZESEN (=G+H+I+J)	3 361 744 264	3 883 347 413

3. melléklet Erdőtelek Község Önkormányzatának 2021. évi mérlege

Forrás: Erdőtelek Községi Önkormányzat 2021. évi zárszámadása

MÉRLEG ERDŐTELEK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 2021. ÉV adatok forintban		
Megnevezés	Előző időszak	Tárgyi időszak
Vagyoni értékű jogok	2 293 166	1 070 365
Immateriális javak	2 293 166	1 070 365
Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	696 211 185	1 823 038 447
Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	14 183 851	12 834 766
Beruházások, felújítások	1 118 771 182	36 478 556
Tárgyi eszközök	1 829 166 218	1 872 351 769
Tartós részesedések	9 689 634	9 689 634
- ebből: tartós részesedések nem pénzügyi vállalkozásban	9 309 817	9 309 817
- ebből: egyéb tartós részesedések	379 817	379 817
Befektetett pénzügyi eszközök	9 689 634	9 689 634
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	1 327 125 305	1 317 595 951
- ebből tárgyi eszköz	1 327 125 305	1 317 595 951
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	1 327 125 305	1 317 595 951
A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	3 168 274 323	3 200 707 719
Vásárolt készletek	578 580	0
Készletek	578 580	0
B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK	578 580	0
Forintpénztár	418 800	418 290
Pénztárak, csekkek, betétkönyvek	418 800	418 290
Kincstáron kívüli forintszámlák	104 096 748	104 978 031
Kincstárban vezetett forintszámlák	297 077 902	190 992 230
Forintszámlák	401 174 650	295 970 261
C) PÉNZESZKÖZÖK	401 593 450	296 388 551

Költségvetési évben esedékes követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről	1 381 125	1 381 125
Költségvetési évben esedékes követelések közhatalmi bevételre	17 386 736	17 386 736
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések termékek és szolgáltatások adóira	16 285 790	16 285 790
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések egyéb közhatalmi bevételekre	1 100 946	1 100 946
Költségvetési évben esedékes követelések működési bevételre	20 756 610	30 628 835
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések készletértékesítés ellenértékére, szolgáltatások ellenértékére, közvetített szolgáltatások ellenértékére	14 477 570	23 488 757
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések kiszámlázott általános forgalmi adóra	4 029 366	5 336 404
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések általános forgalmi adó visszatérítésére	1 803 674	1 803 674
- ebből: költségvetési évben esedékes követelések egyéb működési bevételekre	446 000	0
Költségvetési évben esedékes követelések működési célú átvett pénzeszközre	355 261	355 261
Költségvetési évben esedékes követelések felhalmozási célú átvett pénzeszközre	777 365	777 365
Költségvetési évben esedékes követelések	40 657 097	50 529 322
Forgótőke elszámolása	600 000	750 000
Követelés jellegű sajátos elszámolások	600 000	750 000
D) KÖVETELÉSEK	41 257 097	51 279 322
Más előzetesen felszámított levonható általános forgalmi adó	171 975	10 644 999
Más előzetesen felszámított nem levonható általános forgalmi adó	57 126 729	0
Előzetesen felszámított általános forgalmi adó elszámolása	57 298 704	10 644 999
Más fizetendő általános forgalmi adó	214 345 256	209 706 237
Fizetendő általános forgalmi adó elszámolása	214 345 256	209 706 237
Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások	0	16 332 834
EGYÉB SAJÁTOS ELSZÁMOLÁSOK	271 643 960	236 684 070

ESZKÖZÖK ÖSSZESEN (=A+B+C+D+E+F)	3 883 347 410	3 785 059 662
Nemzeti vagyon induláskori értéke	1 033 183 708	1 033 183 708
Nemzeti vagyon változásai	1 132 000	1 132 000
Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	83 599 948	83 599 948
Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	1 117 915 656	1 117 915 656
Felhalmozott eredmény	2 215 104 224	2 737 083 553
Mérleg szerinti eredmény	521 979 329	-122 041 931
G/ SAJÁT TŐKE	3 854 999 209	3 732 957 278
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra	31 587	31 587
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra	76 126	76 126
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek egyéb működési célú kiadásokra	52 245	52 245
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek beruházásokra	95 910	95 910
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	255 868	255 868
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek finanszírozási kiadásokra	11 532 018	11 471 949
- ebből: költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetésére	11 532 018	11 471 949
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek	11 532 018	11 471 949
Más szervezetet megillető bevételek elszámolása	415 072	215 962
Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	415 072	215 962
H) KÖTELEZETTSÉGEK	12 202 958	11 943 779
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	16 145 246	13 147 372
Halasztott eredményszemléletű bevételek	0	27 011 233
J) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	16 145 246	40 158 605
FORRÁSOK ÖSSZESEN (=G+H+I+J)	3 883 347 413	3 785 059 662

4. melléklet **Felhasznált mutatószámok jegyzéke**

Forrás: <http://szamvitelez.hupont.hu/51/penzugyi-mutato-szamok>

Mutató megnevezése	Kiszámítása
Befektetett eszközök aránya	$\frac{\text{Befektetett eszközök}}{\text{Eszközök összesen}}$
Forgóeszközök aránya	$\frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Eszközök összesen}}$
Tárgyi eszközök aránya	$\frac{\text{Tárgyi eszközök}}{\text{Eszközök összesen}}$
Műszaki berendezések, gépek, járművek aránya	$\frac{\text{Műszaki ber. n. értéke}}{\text{Tárgyi eszközök}}$
Műszaki berendezések elhasználódottsági foka	$\frac{\text{Műszaki ber. n. értéke}}{\text{Műszaki ber. b. értéke}}$
Tárgyi eszközök megújulása	$\frac{\text{Tárgyévi beruházás}}{\text{Tárgyi eszközök}}$
Saját tőke aránya (Tőkeerősség)	$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Források összesen}}$
Idegen tőke aránya	$\frac{\text{Idegen tőke}}{\text{Források összesen}}$
Befektetett eszközök fedezettsége	$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}}$
Tárgyi eszközök fedezettsége	$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Tárgyi eszközök}}$